

Kristent vidnesbyrd
over for
sekulariserede
mennesker

EVANGELISATION OG SEKULARISERING

Fra Lausanne-bevægelsens
evangelisationskonsultation
Thailand 1980

Introduktion: Kai Kjær-Hansen
Studieplan: Bodil Skjøtt

EVANGELISATION OG SEKULARISERING

Sekularisering er et brændende problem – også i Danmark. Emnet blev behandlet på Lausanne-bevægelsens missionskonference i Thailand 1980 og dokumentet herfra foreligger nu i dansk oversættelse.

Dokumentet giver naturligvis ikke det eneste og endegyldige svar på, hvordan man når sekulariserede mennesker. Intentionen med dokumentet er primært at give inspiration hertil. – »Ikke en inspiration, som man ukritisk labber i sig, men som man vurderer og afvejer ud fra den situation, man lever i«, skriver Kai Kjær-Hansen, som selv deltog i konferencen, i introduktionen til selve dokumentet.

Indholdet maner til eftertanke – men giver også værdifuld hjælp i det vigtige spørgsmål om, hvordan evangeliet når ud i en sekulariseret verden – også i praksis!

**UDGIVET AF
MENIGHEDSFAKULTETET
Århus 1981**

ISBN. 87-87737-02-7

EVANGELISATION OG SEKULARISERING

Redigeret af Kai Kjær-Hansen

Udgivet af Menighedsfakultetet,
Århus 1981

ISBN 87-87737-02-7

Originaltitel for det oversatte
dokument: Christian Witness to
Secularized People

c engelsk udgave: LCWE, P. O. Box 1100, Wheaton
Illinois 60187 USA.

c dansk udgave: Menighedsfakultetet, Århus 1981.

Tryk og sats: CLAUSEN off-set, Horsens.

Omslag: Villy Bang

ISBN 87-87737-02-7

INDHOLD:

KRITIK OG TRIUMF..... 5

Introduktion: Kai Kjær-Hansen

KRISTENT VIDNESBYRD OVER FOR

SEKULARISEREDE MENNESKER 22

Oversættelse: Bodil Skjøtt og

Kai Kjær-Hansen

STUDIEPLAN 79

Bodil Skjøtt

KRITIK OG TRIUMF

Introduktion til dokumentet »Kristent vidnesbyrd over for sekulariserede mennesker«

1. Et dokument til inspiration

Der skal ikke så megen fantasi til at forestille sig, at det vil løbe koldt ned ad ryggen på en og anden at blive konfronteret med ord som strategier, metoder, målgrupper og effektivitet, når talen er om mission og evangelisation. Der er da heller ingen grund til at skjule, at dersom al tale om evangelisation koncentrerer sig om disse forhold, og evangeliets fremgang alene gøres op i markedsføringskategorier, er der al mulig grund til at stille sig skeptisk. Hvis evangeliets centrale indhold - og anstød - fortønes, må en sådan tilgang afvises.

Evangeliets "skandalon", anstød, skal ikke kommunikeres bort. Men evangeliet skal forkyndes sådan, at dersom mennesker tager afstand fra det, er det på grund af dets "skandalon", og ikke fordi vi har været useriøse i præsentationen af evangeliet.

Selv om der ved Lausanne-bevægelsens verdenskonsultation om evangelisation i Pattaya, Thailand, juni 1980, blev lagt stor vægt på at formulere strategier, er det dog en klar forudsætning, at det alene er Gud som ved sit Ord og Helligånden overbeviser mennesker og skaber tro på Jesus Kristus. Givet er det, at "succes" nødvendigvis ikke er identisk med ægte kristendom. Manglende fremgang

er heller ikke altid udtryk for, at evangeliet ikke er blevet forkyndt, eller at det er forkyndt på en dårlig måde. Dog er det fremmed for evangeliet at gøre en kristen dyd af manglende fremgang. Et sådant synspunkt møder man undertiden i visse kristne kredse, hvor fremgang opfattes som et udtryk for sværmeri og manipulation. Evangeliet sprænger grænser. Vi når aldrig så langt, at hænderne kan lægges i skødet.

At Gud skaber tro, tager dog ikke det ansvar fra os, at det er os, der skal forkynde evangeliet. Vi tvinges derfor ind i overvejelser om, hvordan evangeliet bedst rækkes mennesker.

Er man på jagt efter at finde svage punkter i dette dokument, som beskæftiger sig med spørgsmål i forbindelse med at nå sekulariserede mennesker med evangeliet, vil noget sådant ikke volde de store problemer. Dette dokument lige så lidt som andet materiale fra Pattaya-mødet skal ikke betragtes som "helligskrift". At der kan sættes spørgsmål ved et og andet, er kun, hvad man kan forvente. Enten fordi nogle punkter synes for "amerikanske", for smarte, usmagelige eller ganske enkelt, fordi de synes banale og irrelevante.

At vi kan sætte fingeren på og kritisere punkter i andres evangelisationsmetoder, som rent faktisk bliver brugt af Gud til at føre mennesker til tro, hjælper imidlertid ikke de mennesker, som vi skal møde med evangeliet. En sådan gold kritik er udtryk for en selvbevidst holdning, der ikke fremmer evangeliets sag. Alle svagheder til trods, er der i dette dokument inspiration at hente for os i vort land. I stedet for at kassere alt, fordi noget ikke direkte kan overføres på vor situation, kan dokumentet betragtes som en kilde til inspiration og fornyet over-

vejelse om, hvordan vi bedst rækker evangeliet til sekulariserede mennesker, som befinder sig i vort miljø.

For at gøre dette helt klart, kan der måske her tales om det nødvendige "som om". Uden dette "som om" passiviseres vi let og tager ikke vort ansvar alvorligt. To forhold må her holdes sammen, så man ikke tvinges til at vælge mellem det ene eller det andet.

På den ene side må det siges: Mennesket kan ikke forstå evangeliet, og vil det, kan det ikke. Samtidigt må det siges: Vi skal handle, som om vi kan gøre evangeliet forståeligt. Anderledes sagt: Frelsens gave er alene Guds værk ved Ordet og Ånden. Vi skal arbejde, som om alt afhænger af os, for at mennesker kan komme til tro.

Et eksempel på at dette "som om" ikke tages alvorligt er historien om præsten, som i en kollegas præstekjole fandt en lap papir, der viste sig at være sidste søndags prædiken. På papiret stod: "Lidt om synd, lidt om nåde og ellers som sædvanligt".

De fleste af os har næppe nået et højdepunkt i aktivitetsniveau i vore bestræbelser for at bringe andre mennesker evangeliet. Dog er det ikke manglende aktivisme, der bærer skylden for, at evangeliet ikke bliver hørt som gode nyheder af mennesker idag. Årsagen er snarere, at vores aktivitet ikke i tilstrækkelig grad er målrettet. Derfor bliver der så lidt ud af den store aktivitet, som visse evangelikale grupper udfolder.

Man vil nå alle, hvilket er en god og rigtig målsætning. Men resultatet bliver, at man når meget

få, fordi man på et og samme tidspunkt forsøger at nå alle.

Det er verdensprædikanternes privilegium at kunne tale til de mange. Ikke et ondt ord om verdensprædikanter! Dem er der også brug for, selv om man kan have en vis fornemmelse af, at det område er dækket nogenlunde ind! Det, der savnes, er mennesker i alle aldersklasser - og ikke kun unge - som kan slippe de små og store ambitioner om at blive "stor" og så tage det ansvar for de mennesker, det møder, alvorligt.

For at kirken kan blive mange, må den enkelte kristne gå til de enkelte. Uden at forklejne masseødemernes betydning, lægger dokumentet vægt på, at der opbygges personlig tillid. Ligeledes gøres der en del ud af "pre-evangelisation". En interesse for evangeliet skabes ofte lettere gennem handlinger end gennem ord. Pre-evangelisation er det også, når man bruger tid og kræfter på den enkeltes problemer uden med det samme at konfrontere ham med evangeliet. Tages hans problemer ikke alvorligt, nedbrydes ikke de barrierer, som hindrer ham i at høre evangeliet.

En investering af tid, interesse, med-leven og med-liden for det enkelte menneske vil i det lange løb give langt større resultater end en planløs aktivisme. En sådan aktivisme kan måske give os en fornemmelse af, at vi har gjort noget for evangeliets sag. Men det er en falsk fornemmelse. Evangeliet er her gjort til en besked, der blot skal afleveres, og medmennesket er blevet en genstand.

Måske har vi ikke i tilstrækkelig grad praktiseret en "mund-til-hjerte-metode". Den er betydelig mere krævende end en upersonlig aktivisme.

Naturligvis er det en karikatur af tingens tilstand at hævde, at kristne idag, der er optaget af at bringe evangeliet videre ud, har fulgt parolen: Lidt om synd, lidt om nåde og ellers som sædvanligt. Dog kan der være noget om snakken, og vi skal ikke for hurtigt ignorere det.

Klart er det, at nye metoder i sig selv ikke er brugelige, blot fordi de er nye. På samme måde er gamle metoder i sig selv ikke brugbare, blot fordi de er gamle. Hele tiden må vi vurdere og være villige til at revidere.

Det foreliggende dokument samt andet materiale fra Pattaya-mødet udfordrer os her. Samtidig med at der lyder et klart kald til at tage missionsbefalingen alvorligt, understreges det, at alt ikke er gjort med at hævde, at evangeliet forkyndes. Spørgsmålet om, hvordan det forkyndes, må også stilles. Ikke mindre væsentligt er det, at vi gør os det klart, hvem det er, vi taler til.

Hvad der end kan siges om materialet fra Pattaya, fortjener det ros, at man i det mindste forsøgte at være konkret. Dette fandt et kraftigt nedslag i den måde, man arbejdede på. I stedet for at tale generelt om, at mennesker må høre evangeliet for at blive frelst, forsøgte man at dele mennesker op i forskellige grupper. En sådan gruppeinddeling gør alvor af, at forskellige mennesker har forskellige problemer og forskellige holdninger til kristendommen og derfor må mødes på en forskellig måde med evangeliet.

I en af disse mini-konsultationer - og af dem var der 17 på Pattaya-mødet - beskæftigede man sig med spørgsmålet om, hvordan sekulariserede mennesker nås med evangeliet. Forud for konsultationen

havde mange studiegrupper deltaget i et forberedende arbejde. På konsultationen arbejdede man videre, og resultatet blev det dokument, som hermed foreligger i dansk oversættelse.

Forhåbentlig til inspiration. Ikke en inspiration, som man ukritisk labber i sig, men som man vurderer og afvejer ud fra den situation, man selv lever i. En kritikløs forkastelse af dette materiale vil vi overlade til dem, som enten ikke vil se problemerne i øjnene eller har bedre alternativer at tilbyde.

2. Om at nå sekulariserede mennesker

Man behøver ikke at rejse til fjerne himmelstrøg for at træffe sekulariserede mennesker. De findes i vor midte, og vi er selv en del af sekulariseringen. En hindu kan man f. eks. møde, dersom man er heldig eller søger de rigtige steder. Muslimer og marxister - for nu at nævne et par andre "folke-grupper" - er der flere af i vore nærmeste omgivelser. Men sekulariserede mennesker kan man kun undgå ved meget bevidst at lukke sine øjne for dem.

Som antydnet ovenfor, danner de sekulariserede mennesker én ud af andre folke-grupper, som verdens befolkning kan deles op i. Ved at arbejde med folke-gruppe-modellen, sådan som det var tilfældet på Pattaya-mødet, forsøger man at give en stor ansigtsløs menneskemasse ansigt. Dog er der ingen grund til at lægge skjul på, at en alt for skarp opdeling, let kan blive skematisk og sprænges af virkeligheden. Når man f. eks. på den ene side på Pattaya-mødet arbejdede med folkegrupper som marxister, jøder og folk, der bor i storbyer, og på den anden side må erkende, at der er sekulariserede marxister, sekulariserede jøder og sekularise-

rede storby-mennesker, er det ikke vanskeligt at se, at en alt for skarp opdeling i folke-grupper har sine svage sider. Hvad der gælder gruppen af sekulariserede, gælder altså på en række punkter og så andre såkaldte folke-grupper.

Men dokumentet "Kristent vidnesbyrd over for sekulariserede mennesker" bærer præg af, at man har været sig bevidst, at sekulariserede mennesker ikke er en entydig størrelse.

Ordet sekularisering - og det dermed i store træk identiske ord sekular - anvendes i dokumentet i en overvejende negativ betydning. Gud er blevet afsat fra sin trone og er ikke længere det styrende udgangspunkt for alt, hvad mennesker tror, tænker og gør. Dog nævnes det også, at en vis form for sekularisering teologisk er retfærdiggjort. Det gælder f.eks., hvor skabningen er sat i et ret forhold til Skaberen som værende uden guddommelige egenskaber. En sådan forståelse har eksempelvis gjort udforskningen af naturen og andet videnskabeligt arbejde legitim.

Vigtigt er det videre, at dokumentet, når det taler om sekularisering ikke blot gør op med "de andre" eller blotlægger "de andres" situation. Man er fuldt på det rene med, at sekulariseringen ikke blot er et fænomen uden for kirken, men at den også har gjort sin entré i kirken. Derved bliver dokumentet ikke blot et opgør med dem, der befinder sig uden for kirken, men lige fuldt med dem, der befinder sig indenfor. I denne forbindelse går kirkens ledere ikke ram forbi.

Ikke mindst i en folkekirkelig sammenhæng er denne betoning af sekulariseringens indflydelse på kirken væsentlig.

Dokumentet forsøger at give svar på tre forhold:

1. - hvad sekulariseringen betyder for kirken selv,
2. - hvad sekulariseringen betyder for kirken forståelse af sekulariseredes problemstillinger og
3. - hvad sekulariseringen betyder for de "strategier", der må anvendes for at nå sekulariserede mennesker.

Fordi vi selv er en del af sekulariseringen, kan det være vanskeligt at se faren i den. Men desto vigtigere er det at beskæftige sig med den.

Umiddelbart er det måske ikke så spændende at beskæftige sig med sekulariserede mennesker, netop fordi der er så mange af dem, og fordi de er så almindelige. Der kan være noget mere "spændende" over mission over for nyreligiøse eller det at deltage i narko-mission. Der skal her ikke på nogen måde sås tvivl om berettigelsen af at beskæftige sig med og dele evangeliet med disse mere "spændende" grupper. Også disse fortjener al mulig støtte. Alligevel kan man godt undre sig over, hvor lidt målrettethed der er over vores evangelisation over for den store gruppe af sekulariserede mennesker, som "ikke har noget imod", at deres børn f.eks. hører om kristendom.

I vores arbejde med evangelisation må vi ikke overse den store gruppe af jævne mennesker i vort eget land, som ikke har en negativ indstilling til eller står i direkte opposition til det kristne budskab, selv om de ikke af sig selv vil opsøge kirken, med mindre der sker noget meget glædeligt eller meget sørgeligt.

De mennesker, der synes længst borte fra evangeliet, er der altså nogle mennesker, der skal have omsorg for. De er også mennesker. Jesus har lært

os ikke at overse sådanne. Dog skal de, som efter en menneskelig målestok står evangeliet nærmest, ikke glemmes. Blandt sådanne er der mange sekulariserede mennesker. Jesus har vist os, at sådanne mennesker også er genstand for hans frelsende kærlighed.

3. Evangelisation og de sekulariserede døbte mennesker

I vores egen folkekirkelige situation er langt de fleste mennesker døbte. Dette kan give anledning til et par bemærkninger. Ofte udtrykkes der nemlig her en skarp modstand mod den holdning, at der skal drives mission blandt døbte mennesker. Modstanden søges endog teologisk retfærdiggjort, når det hævdes, at i dåben er vi alle blevet Guds børn. Og så er der ikke mere at sige om densag; den er uddebateret, med en tilføjelse om, at det er et godt stykke åndeligt hovmod at mene, at nogle døbte har noget, som andre døbte ikke har. Selv om modstanden er mindre udtalt i frikirkelige sammenhænge, uanset om man praktiserer barnedåb eller voksendåb, eksisterer problemet dog også her.

Ud fra Det Nye Testamente synes det klart, at mennesker, som ved dåben er blevet Guds børn, kan falde fra. Dette er f. eks. en forudsætning for, at der i det hele taget kan lyde en formaning til at blive i troen. Den nytestamentlige formaning bliver således aldeles meningsløs, dersom man mener, at livet med Gud ikke kan dø.

Døbte mennesker er ikke hedninger, selv om de måske lever som hedninger. De skal mødes på en måde, som tager højde for, at de er døbte, men også er faldet fra. Der må naturligvis tages hen-

syn til, at de måske aldrig har hørt et ægte vidnesbyrd eller erfaret, hvad det vil sige at leve i et varmt troens fællesskab.

Den gennemgående linje på Pattaya-mødet var netop anstrengelserne for at præcisere og formulere, at ikke alle mennesker er ens, og derfor ikke skal mødes på samme måde med det evangelium, som i sit grundindhold er det samme for alle. Som en hedning skal mødes på en anden måde end et døbt sekulariseret menneske, skal et døbt sekulariseret menneske mødes på en anden måde end et sekulariseret menneske, som aldrig har haft kontakt med kirken og derfor heller ikke er døbt. Selv om dette kan synes selvindlysende, harkristne, der ønsker at tage deres missionsforpligtelse alvorligt, langtfra altid levet op til denne model. Dokumentet gør interessant nok gældende, at man ved at fravige en praksis, som tidligere var brugbar, igennem en nybesindelse kan komme tilbage til en model, som genfindes i Jesu og apostlenes møde med forskellige mennesker.

Spørgsmålet om, hvordan mennesker bedst kan høre evangeliet, må derfor til stadighed stilles. Der er nemlig ikke vundet noget ved, at evangeliet forkyndes, dersom det forkyndes på en sådan måde, at det cementerer folks tro på, at det er aldeles irrelevant for livet idag. At sætte sig ind i, hvordan andre mennesker tænker og føler, så vi ikke taler forbi dem, når vi forkynder og vidner for dem, er altså en enorm udfordring. Dette arbejde må til, dersom vi mener noget med, at andre skal høre netop det, vi vil, de skal høre.

Et er, at mennesker afviser Jesus, fordi de har forstået, hvad evangeliet er. Det er et ansvar, de

må bære, og en situation, vi må acceptere, da vi hverken vil eller kan tvinge eller manipulere nogle ind i Guds Rige. Noget andet er, når mennesker afviser Jesus, enten fordi de aldrig har hørt om ham, eller har hørt om ham, men misforstået det hele på grund af den måde, vi har præsenteret de gode nyheder på. Da er vi de ansvarlige.

At nægte eller teologisk begrunde et nej til mission og evangelisation over for døbte er en forsyndelse af karat. Men på samme niveau ligger det, når man principielt siger et ja og alligevel ikke gør noget ved dette ja eller forkynder på en måde, som ikke siger mennesker noget som helst, fordi budskabet ikke er sat i relation til deres liv og deres problemer.

Det sikkert velmente slogan: "Mission er alle døbtes sag" er derfor ikke videre heldigt. Dettager ikke i stilstrækkelig grad højde for, at sekularisering - og andre forhold - i den grad har bevirket, at livet med Gud er blevet kvalt. Dette slogan neddæmper let kaldet til at møde mennesker med evangeliet, som findes i vort miljø, og som i statistikkerne figurerer som kristne, men som alligevel lever borte fra Gud.

Mission og evangelisation er deres sag, som lever i troens livsfælleskab med den korsfæstede og opstandne Jesus. Men også her gælder det, at disse lever i Guds tilgivelse og har brug for den dagligt. At komme "ovenpå" i den grad, at man ikke har brug for Guds ubegribelige tilgivelse, hører den kommende verden til. Og hører det for nogle denne verden til, er der alvorlig grund til at stille sig det selvransagende spørgsmål, om man ikke har misforstået noget fundamentalt i sit forhold til Gud på denne jord.

4. Evangeliet – også for de rige

Da mange sekulariserede mennesker tilhører en privilegeret samfundsgruppe og er velhavende, er deres forhold til rigdom et vigtigt spørgsmål. Da der inden for dele af vor tids missionstænkning findes en tendens til at give den fattige monopol på Guds Rige, er det ikke uden betydning, at dokumentet rejser spørgsmålet, om evangeliet i det hele taget er for de rige.

Dokumentet gør op med den forståelse, at fattigdom skulle være en frelseskvalitet. Evangeliet er også for de rige. Selv om det skulle være en selvfølge, da Jesus er alle menneskers ven, er det ikke desto mindre nødvendigt at fremhæve i denne forbindelse, at han også er de velhavendes ven. For sammen med Jesu domsforkyndelse over de rige, når deres rigdom holder dem borte fra Gud, lyder en omvendelsesforkyndelse og et kald til efterfølgelse og fællesskab med ham.

Der findes i dokumentet en sund teologisk argumentation for, at der ikke ud fra Det nye Testamente kan udledes en generel saligprisning af alle socialt dårligtstillede mennesker. Derved gøres der op med dem, der forsøger at hævde, at de fattige i sig selv er frelst uden omvendelse til og tro på Jesus. Men samtidig gøres der meget ud af at betone det ansvar, som velhavende kristne har for fattige. Ligeledes understreges det kraftigt, at menneskers forhold til rigdom – sådan som vi møder dem i Det Nye Testamente – blev forandret i mødet med Jesus. Og det alvorlige spørgsmål stilles, om vi på dette punkt har taget den bibelske forpligtelse til at dele med andre alvorligt. Netop fordi man inden for Lausanne-bevægelsens rammer betoner Bibelens autoritet, bør evangelikale ikke for hur-

tigt gøre sig færdig med dette spørgsmål, som idag må anfægte os rige.

Dokumentet yder værdifuld hjælp på dette punkt og indeholder en klar udfordring til dem, som i rigfattig problematikken ikke har set - eller ikke har villet se - at Jesus vil have med alle mennesker at gøre. Ikke kun de fattige. Ikke kun de rige. Men alle, uanset om de er fattige eller rige.

Selv om nogle kritiserer - og måske med rette - Pattaya-mødet for, at man ikke i tilstrækkelig grad har erkendt skriget fra en sultende og undertrykt verden, lød der dog på mødet et opråb til evangelikale om ikke blot at snakke om deres sociale engagement, men også med frimodighed leve i det. Dette opråb fik bred tilslutning. Da der er visse evangelikale, der ikke i tilstrækkelig grad har erkendt problemet, var det ikke uden effekt, at nogle på mødet stillede det forslag, at en gruppe skulle arbejde med spørgsmålet: Hvordan nå disse evangelikale?

Sikkert er det, at den udfordring som fattigdommen, udbytningen, undertrykkelsen og umenneskeliggørelsen udgør, skal vi ikke for hurtigt ryste af os. Ingen nærer tvivl om, at Lausanne-bevægelsen er en evangelisationsbevægelse, hvis primære mål er at forkynde evangeliet, så mennesker kan blive frelst. Denne vision blev også fastholdt på mødet. Imidlertid indebærer dette ikke, at forpligtelsen til et socialt engagement er ignoreret, hvilket et citat fra Lausanne-pagten viser.

Den såkaldte Lausanne-pagt, som blev formuleret ved bevægelsens første store internationale evangelisationskonference i Lausanne i 1974, og som danner grundlag for bevægelsen, siger om dette:

"Fordi mennesket er skabt i Guds billede, har hvert eneste menneske, uanset race, religion, farve, kultur, klasse, køn, eller alder, i sig selv en værdighed, der gør, at han bør respekteres og tjenes, ikke udbyttes. Her udtrykker vi også anger over vore forsømmelser og over, at vi undertiden har regnet med, at evangelisering og social forståelse gensidigt udelukker hinanden. Selv om forsoning med mennesker ikke er forsoning med Gud, og social handling ikke er evangelisering, lige så lidt som politisk frigørelse er frelse, erklærer vi ikke desto mindre, at evangelisering og deltagelse i socialpolitisk arbejde begge er en del af vores kristne pligt" (§ 5).

5. Kritik og triumf

I materialet fra Pattaya-mødet er sammenholdt to forhold, som ellers undertiden opsplittes: selvkritik og triumf. Til trods for en klar erkendelse af kirkens mangfoldige forsyndelser op gennem tiderne, kommer en sund triumf til udtryk. Denne triumf er baseret på Jesu forsoningsdød og sejrrige opstandelse. Ikke på egne triumfer eller kvalifikationer. Hvad der måtte være af kritik af og opgør med anderledes troende - og et sådant opgør kommer man ikke uden om, når man beskæftiger sig med ikke-kristne mennesker - så findes selvkritikken der, som en underliggende tone.

Mangler triumfen, er der ingen missionsglød. Savnes selvkritikken og syndsbekendelsen, ender al mission i en hedensk triumfering.

I dokumentet kritiseres således ikke blot vanekristne. Heller ikke kristne, der på en eller anden måde er med i evangelisationens tjeneste - eller endog

står i spidsen for den - går ram forbi.

Kritik og triumf er to størrelser som må sammenholdes. Opsplittes de, ender det galt.

For nogle kristne er selvkritikken så minimal, at det ikke er mærkeligt, hvis ikke-kristne opfatter dem som selvtilstrækkelige, nogle, der harderes på det tørre. Væsentligt er det, både for os selv, og for at evangeliet kan blive hørt, at denne misforståelse ryddes af vejen. Den, der idag tjener andre, må selv først hen til ham, der tjente dem først for at få hans tilgivelse.

For andre kristne bliver selvkritikken så dominerende, at man kommer til at holde evangeliet for sig selv, fordi man har nok i at feje for egen dør. Ængstelsen for at budskabet skal klinge hult, fordi man ikke selv kan leve op til det, lukker ens mund. I det foreliggende dokument understreges kraftigt, at evangeliet mister sin troværdighed, der som vi som kristne ikke lever efter evangeliet - nok taler anderledes, men ikke lever anderledes end andre, når det kommer til stykket - og herved blokerer for evangeliet. Dog må det også medtages, at dersom man forestiller sig, at de der forkynder og vidner om evangeliet skal være fuldkomne mennesker, er der ingen, der vil komme til at høre evangeliet. Og forøvrigt: Vi havde heller ikke selv hørt evangeliet, dersom en sådan fuldkommenhed var krævet af dem, som forkyndte os evangeliet. Det er en spænding, vi må leve med.

Hvis vore krav bliver så høje, at det kun er en lille elite, der kan være med til at række evangeliet, er der noget fundamentalt galt med os. Samtidig er der også noget galt, dersom vi ikke kan råbes op og lade os korrigere, også for de fejltrin

vi måske gør en dyd af.

En kirke, der er færdig med at tigge om syndstilgivelse, er lige så færdig med at være kirke, som den kirke, der er færdig med at række evangeliet længere ud.

I evangelisationen rækker et tilgivet menneske evangeliet til en med-synder og et med-menneske med samme med-liden, som det selv er blevet vist. Evangeliet må deles og vil deles med andre. Det er for godt til, at vi holder det for os selv.

Selv om historien har vist, at det er vanskeligt at sammenholde selvkritik og triumf, og det hele ender i det rene ingenting eller i en falsk triumfering, der heller ikke fører til noget, er det nødvendigt, at disse forhold holdes sammen i ens eget liv. Og så tydeligt, at andre kan se, at hvad der fra vores side måtte være af kritik over for dem, egentlig er en forlænget selvkritik.

I evangelisation og mission forlænges kritikken over en selv til andre, ikke som en kold og hoverende kritik, men som en kritik, der er nødvendig, for at også en forlænget frelsesvirkelighed gennem os kan blive andre til del. På den måde kan også de få del i Jesu sejrige død og opstandelse. Få del i hans triumf.

En læsning af de første kristnes missionsindsats i Apostlenes Gerninger er her lærerig. Desillusionen over Jesu død var erstattet af en triumf over Jesu død, som nu blev set i opstandelsens lys.

Det er missionens død at slutte med Jesu død.

Sand mission forkynder betydningen af Jesu død og

lever i opstandelsens lys. I hans død og opstandelse er der håb for alle - også de sekulariserede.

KRISTENT VIDNESBYRD OVER FOR SEKULARISEREDE MENNESKER

Lausanne-bevægelsens Pattaya-dokument

INDHOLD

Introduktion

1. Definitioner og sekulariseringens væsen.

- a. Definitioner.
- b. Sekularisme og sekularisering.
- c. Modernitetens udfordring.
- d. Sekularisering, pluralisering og privatisering.

2. Det bibelske grundlag og budskab.

- a. Nødvendigheden af et bibelsk grundlag og fundament.
- b. Det bibelske syn på verden og menneskers forhold til den.
- c. Det sekulariserede menneske og dets nød.
- d. Evangeliet om Guds gerning.
- e. Evangeliet og den velhavende.
- f. Jesus og folket.

3. Sekulariserede menneskers behov.

4. Sekulariseringens virkninger på kirken.

- a. En sekulariseret kirke.
- b. Sekulære og kristne værdier.
- c. Hvordan kan kirken i praksis bekæmpe sekulariseringen inden for kirken?

5. Strategier for at nå sekulariserede mennesker.

- a. Kirken må være fleksibel.
- b. Vidnesbyrdet uden for kirkens rammer.
- c. Målgrupper blandt sekulariserede mennesker.
- d. Hvordan vinde den sekulariserede?
- e. Søges: Guds perspektiv.

Introduktion

Dette dokument koncentrerer sig først og fremmest om strategier for at nå sekulariserede mennesker med evangeliet. Indledningsvis skal vi forsøge at give en bred definition af begreberne "sekularisering" og "sekular" for at bestemme målgrupperne. Desuden har vi gennem vort arbejde erkendt, at ikke blot verden, men ofte også kirken – både i dens teologi og i dens syn på mission – er blevet påvirket af den sekulariseringsproces, som har foregået i samfundet i det hele taget.

Vi har også erkendt, at sekularisering er et fænomen, som ikke blot den kristne religion står overfor. I stor udstrækning gælder dette også andre religioner, når deres tilhængere møder en moderne sekular kultur eller ideologi. Derfor beskæftiger denne rapport sig ikke blot med den "efter-kristne" kultur, men også med det stadigt voksende antal af "af-religioniserede" folk i den anden og tredje verden. Sekularisering er ikke blot et fænomen, som findes i den vestlige verden. Det er et universelt fænomen. Ifølge vor opfattelse kan flere

af de synspunkter, som kommer til udtryk i denne rapport, overføres på forskellige sekulariserede kultursammenhænge.

1. Definitioner og sekulariseringens væsen

a. Definitioner

Sekulære mennesker lever uden bevidsthed om og uden forbindelse med Gud og hans kirke. Den moderne kultur har selv overtaget Guds stilling som basis for menneskets adfærd, afgørelser og moralske værdier. Gud og hans folk forekommer at være irrelevante for det virkelige liv.

I et forsøg på at udtrykke, hvad dette konkret betyder, vil vi beskrive tre former for sekulariserede mennesker: den delvist sekulariserede, den ubevidst sekulariserede og den bevidst sekulariserede.

Eksempel 1: Et sekulariseret kirkemedlem er en person, som pro forma bekender troen på Kristus og almindeligvis opretholder et eller andet forhold til kirken. Men den måde, hvorpå det lever, viser, at det ignorerer de bibelske befalinger - enten bevidst eller ubevidst - eller søger at bortforklare dem. Konsekvensen af dette er et liv, hvor Gud i bund og grund holdes ude, når større afgørelser skal træffes. Et sådant menneske adlyder ikke Gud, og Kristus er ikke Herre over hele dets liv. Resultatet bliver et liv, som ikke er videre forskelligt fra den herskende kulturs.

Eksempel 2a: Et menneske, som ikke er sig bevidst, at det er sekulariseret, har ikke nogen reel kontakt med kirken. Selv om Gud skulle være til, har han ingen betydning for livet. Et sådant ubevidst sekulariseret menneske, kan være en, som

lever i en forstad til en af Brasiliens storbyer. Han har fået en uddannelse, har et godt job og har hus og have. Han foretager internationale forretningsrejser for sit firma. Han er nu en midaldrende mand. Han og hans kone har ikke længere meget fælles. Yngre, attraktive kvinder ser ikke længere efter ham. Hans idoler smuldrer imellem fingrene på ham. Han skænker ikke Gud og kirken en tanke.

Eksempel 2b: Et andet eksempel på et ubevidst sekulariseret menneske, hvis verden fuldstændig er begrænset til at være en "her-og-nu-verden", er en, der lever med sin familie i et fattigt kvarter i London. Hendes arbejde er trivielt og kedeligt og dårligt betalt. Hun tænker kun lidt på fortiden. Hendes kontakt med kirken var skolens religionsundervisning. Gud og religion er uden betydning for hendes problemer nu. Hun tænker ikke længere frem end til det næste måltid, næste uges løn og husleje.

Eksempel 3: Et klassisk sekulariseret menneske betragter verden og sit liv ud fra et "her-og-nu-princip". Han kan ofte være en sanselig person, som følger playboy-filosofien: æd, drik og vær glad. Livet skal nydes her og nu, for der er intet andet. Han kan gå et skridt videre og affærdige Gud og religion og aktivt gå ind for at bevise, at tanken om Gud er uden betydning for etik og det menneskelige liv. Den politiske aktivist, som irriterer sig over kristne studenteres aktiviteter, kan engagere sig i et organiseret forsøg på at bringe dem og deres budskab i miskredit. I almindelighed har den sekulære aktivist alternative løsninger på verdens problemer (f. eks. kommunisme og materialisme).

Det er klart, at betegnelsen "sekular" dækker et

stort spektrum af mennesker, som kun har den følelse fælles, at livet i vores moderne kultur blot skal forstås ud fra et "her-og-nu-princip". Når der tales om det sekulare, er der en fare for at foregive, at det er noget, der er langt borte, og ikke noget, der indvirker på os alle - også kirken.

Den sekulare indflydelse på kirken viser sig på to måder: dels i form af den navnkristne, som hverken forstår eller godtager, at han skal leve i lydighed mod Kristus som Herre, og dels i form af kirken selv, som ukritisk er henfalden til et livsmønster eller en aktivitet, som gør, at den ikke kan skelnes fra den verden, som den netop skulle udfordre og nå. Det er muligt, at moderne metoder inden for undervisning, forretningsliv, markedsføring og kommunikation skal have en central placering i vores virksomhed. Men alt for ofte godtager vi dem ukritisk og lader her verdens tankegang præge os.

Sekulære mennesker kan godt give indtryk af at være "religiøse" i meget af det, som de foretager sig, men de har deres egne guder, som penge, sex, materialisme, succes, magt, omgivelsernes accept af dem, eller de har deres egen filosofi. Da disse guder er hjemmelavede og blot noget ydre stads, kan lydighed mod og afhængighed af disse forandre sig, mens lydighed mod en selv dog altid forbliver. Ved at udskifte sine guder eller revidere sine mål søger han at undgå at blive konfronteret med sine guders magtesløshed og sin personlige fallit borte fra Gud.

En illustration på dette er den støtte, som et fodboldhold får. Holdet er det, som bestemmer alt: mit hold, om det handler rigtigt eller forkert, under sygdom eller når man er rask, når det går godt eller skidt. Vinder det, fyldes dets tilhængere med

begejstring. Taber det, er de på desperationens rand. Fodboldspillet har endog sin egen "liturgi". Tilhængere og spillerne må bære samme udstyr; det betyder noget med den "liturgiske" påklædning. Holdsangene må synges, især når man vinder. Store pengesummer anvendes på at støtte holdet og til bil- leder og souvenirs af spillerne og kampene. Spil- lerne gør aldrig noget forkert og antages at besidde magiske egenskaber. På tribunen på Liverpools sta- dion stod der for nylig på en transparent: "Kenny Daglish går på vandet".

Denne sekulare holdning kan enten være bevidst eller ubevidst. Vi får den ganske enkelt ind på samme måde, som vi trækker vejret. Alle er vi pro- dukter af den moderne verden og de forskellige kulturer, i hvilke vi lever, bevæger os og er til. Disse kulturer er ikke uden moralske værdier. Pro- blemet er derimod, at vi ikke betragter disse vær- dier, som nogle der kommer fra Gud eller får deres værdi fra ham. Når den guddommelige dimension mangler, finder vi erstatninger både for det gode og det onde i vores kultur uden at bedømme, om det er, som Kristus ville det.

Der findes samfund (f.eks. lande inden for den kommunistiske blok), som er fuldstændig sekulari- serede efter mange års officiel ateistisk propaganda og undertrykkelse af enhver form for religion. Stør- stedelen af menneskene her kalder sig selv ateister og har meget ringe eller slet ingen kendskab til en åndelig virkelighed og har ingen mulighed for at møde kristne. Skal disse mennesker nås, er det nød- vendigt - på grund af deres specielle betingelser, problemer, mentalitet og behov - at anvende andre tilgange, metoder og midler end dem, som beskri- ves i denne rapport.

b. Sekularisme og sekularisering

Det er vigtigt at opstille nogle formelle definitioner og have lidt kendskab til den sekulære proces og dens sociologi. Hensigten med den følgende beskrivelse er at give en smule baggrundsviden for det enormt vigtige at nå sekulariserede mænd og kvinder med evangeliet. Når vi beskæftiger os med et emne som "det sekulære", er vi klar over den almindelige sammenblanding af sekularisme og sekularisering.

Sekularisme er en filosofi. Den er blevet defineret som et system, der forkaster enhver form for religiøs tro og gudsdyrkelse og kun accepterer dette livs kendsgerninger og påvirkninger. Det sekulariserede menneske er således en person, som i sin holdning er humanistisk og anti-religiøs. Hans syn på Gud, mennesket og moral er reduktionistisk. Han har gjort sig til talsmand for en speciel holdning til dette liv og en livsstil, som forkaster alt, hvad kristendommen står for og forkynder.

Sekularisering på den anden side er primært en proces, som har fundet sted og stadig pågår i den vestlige verden. Det er en proces, gennem hvilken religiøs tænkning og handling og religiøse institutioner mister deres sociale betydning. Det er overgangen fra en tro, aktiviteter og institutioner, som forudsætter en traditionel kristen overbevisning til en tro, aktiviteter og institutioner af en agnostisk og/eller ateistisk overbevisning.

Sekularitet, som en holdning, et sæt antagelser og en måde at anskue verden og livet på, blev de facto introduceret i den vestlige kultur ved kristendommens nedgang og fald. Renæssancen, den såkaldte "Oplysningstid", og den industrielle revolution udgjorde de vigtigste begivenheder, som

var begyndt med kristendommens nedgang. Den senere omsiggribende urbanisering satte yderligere fart i denne proces.

Skønt det hovedsageligt var et kulturelt fænomen, som mennesker ubevidst blev påvirket af, spillede akademier og prominente tænkere også en rolle. Personer som Newton, Darwin, Marx og Freud gjorde det muligt for mennesker at opfatte universet, menneskeslægts oprindelse, historiens mål og endog den religiøse erfaring anderledes end tidligere. En person som G. J. Holyoake begyndte at udkrystallisere den sekulære kulturs nye gennemtrængende opfattelser og udbrede de nye synspunkter gennem "selskaber".

Det bør nævnes, at kristendommen var en af årsagerne til sekulariseringen af "pre-kristne" religioner. Ved at afsløre at naturen ikke var behersket af åndemagter, har kristendommen frigjort mennesker i vesten til at studere og gøre sig til herre over naturens orden, og har ved denne "magtkonfrontation" ofte fravristet stammereligionerne deres virkelighedsforståelse, i hvilken der findes magter, ånder og dæmoner. Også et fænomen som Reformationen bidrog til, at den kristne kirke måtte trække sig tilbage fra sider af tilværelsen, hvilket medførte en sekularisering af disse.

c. Udfordringen fra moderniteten

Vi lever i en "moderne" verden og taler om "moderne" mænd og kvinder. Men hvori består denne modernitet? Og især: Hvilken indvirkning har den på religion? Den moderne kultur og bevidsthed er resultatet af et samspil mellem mennesker og bærere af moderniteten. "Den primære bærer er den kapitalistiske markedsøkonomi og den centraliserede

bureaukratiske stat; blandt sekundære bærere er den nye industrielle teknologi, den rivende urbanisering, befolkningsvæksten og massemedierne de vigtigste." Det er afgørende, at man sammenholder disse former for modernitet med en bevidsthed om indholdet af moderniteten. Dette ses tydeligt i en række filosofier, som ofte konkurrerer med hinanden, og som påvirker og endda kontrollerer både den enkeltes og gruppens tankegang og hele referenceramme.

Det er den eksistentialistiske tankegang med dens understregning af individet, alle tings absurditet, både individuelt og universelt betragtet, og en understregning af viljens magt.

Der er den utilitaristiske filosofi, som understreger den enkeltes og den fælles jagt efter lykke og tilfredsstillelse, den pragmatiske måde at betragte livet på, og den resulterer i et "smide-væk" samfund.

Der er en empiristisk filosofi, der reducerer sandheden til den fysiske virkelighed, erfaring til sanserfaring, religion og moral bliver til et spørgsmål om smag, og hvad man personligt har forkærlighed for.

Der er en subjektivistisk understregning, som betoner følelser i en sådan grad, at den nedgør tænkning og rationalitet, koncentrerer sig om den enkeltes smag og mening og gør individet til den endegyldige autoritet og det eneste kriterium, hvorudfra alt andet bedømmes.

Der er den videnskabelige mentalitet, som er mangesidig, men som i sit væsen er mekanisk og deterministisk, alt indskrænkes til en biologisk, psyko-

logisk, materialistisk, økonomisk eller sociologisk kerne. Den blomstrer ved et "succes-motiv" og hviler på deres autoritet, som praktiserer den.

Et andet hovedindhold i den "moderne" forståelse er relativisme, især kulturel relativisme med dens benægtelse af det absolutte - om det nu er en absolut eller relativ benægtelse - understregning af, at forståelse altid er begrænset af sin kontekstsamt dets benægtelse af, at der findes en universel autoritet, som gælder alle kulturer.

Det er ikke vanskeligt at se, hvorledes en sådan "modernitet" i praksis har stillet - og stadig stiller - kirken over for en enorm udfordring i dens forståelse af Skriften, Kristus, kirken og læren om mennesket. Den egentlige vanskelighed med "moderniteten" er, at vi, fordi vi er moderne, tror, at vi ved, hvad "modernitet" er. "Vi ser den ikke, fordi vi selv er en del af den". Modernitetens virkning er skrækindjagende. "Modernisation virker som en gigantisk hammer, som både smadrer de traditionelle institutioner og traditionelle tankestrukturer". (P. Berger).

d. Sekularisering, pluralisering og privatisering

Sekularisering er den proces, "hvorved religiøse forestillinger og institutioner mister deres sociale betydning; forestillingerne bliver mindre betydningsfulde, og institutionerne trænges ud i periferien". Det vestlige samfund har været genstand for en proces af af-kristianisering. Det hellige, mysteriet, hellighed, transcendens og det, som er anderledes, bliver mere og mere fremmed og mystisk for det moderne menneske, som har en empirisk og pragmatisk virkelighedsforståelse. I sidste instans har et sådant forsøg på at benægte menneskets e-

gentlige væsen medført en stærk reaktion, som viser sig i den stigende interesse for kulter, mysticisme og astrologi.

Sekulariseringsprocessen er ledsaget af en pluralisering, hvor det moderne samfund stilles over for en række indbyrdes konkurrerende verdensanskuelser eller referencerammer. Det pluralistiske miljø er ikke et nyt fænomen, idet urmenigheden voksede og udviklede sig i sådanne omgivelser. Imidlertid var den ikke selv en del af fortiden, hvorimod kristendommen, når det gælder den vestlige kultur, har haft en afgørende indflydelse på fortiden.

Den nuværende trussel mod kristendommen fra et pluralistisk miljø er dennes reaktion imod, at kristendommen foreligger som en given størrelse og betoningen af det personlige valg. Den vægt, der lægges på, og den sammenhæng, i hvilken kravet om at vælge og tage ansvar for ens valg, findes, er skræmmende, når friheden i et sådant valg er afhængig af massekommunikation, rejser, geografisk, økonomisk og social mobilitet, uddannelse og viden. I et pluralistisk miljø kan der sættes spørgsmålstegn ved alt, især de områder i livet, som tidligere ukritisk er blevet taget for givet, f.eks. familie, ægteskab, livsstil og tro.

I det personlige valg ligger der en bevidsthed om betydningen af frihed og selvudfoldelse. Privatisering er en proces, som opspalter den private og offentlige livssfære. Det private bliver det afgørende sted, hvor personlig udfoldelse bliver mulig, ved at man bruger sin frihed. Denne privatisering deler livet op i to kategorier.

Der findes en makro-verden: staten, industrien, forretningslivet, medierne og bureaukratiet. Det er

en fremmed verden, kold og upersonlig, meget rationel og i vid udstrækning uforståelig. Den anden sfære er den private, mikro-verdenen: familien, fritid, hobbies, selskabsliv og kirke. Det er stedet for personlig frihed og erstatning for - og et tilflugtssted fra - den store, onde verden. Problemet med en sådan mikro-verden er, at den er begrænset og begrænser, er stykkevis og opsplittet, er ustabil og skrøbelig og sårbar over for andres infiltration og manipulation.

Vores påstand er, at vi alle er sekulariserede. Kirken må gennemtænke betydningen af en sådan proces for den selv og for dens forståelse for de moderne sekulariserede menneskers behov og for de strategier, som den må bruge for at nå disse sekulariserede mennesker.

2. Det bibelske grundlag og budskab

a. Nødvendigheden af et bibelsk fundament

I Lausanne-pagten (§ 2) hedder det: "Vi bekræfter den guddommelige inspiration, sandhed og autoritet af både Det Gamle Testamente og Det Nye Testamente i deres helhed, som det eneste skrevne Guds Ord, uden fejl i alt hvad det erklærer, og den eneste ufejlbare rettesnor for tro og liv".

Her stadfæstes det, som er fundamentalt for al evangelikal missionsarbejde: hele Bibelen er den eneste autoritet for tro og liv. Paragraffen fortsætter med at erklære "Guds Ords kraft til at udføre hans frelsesvilje. Gennem det taler Helligånden endnu i dag".

Menneskers bestræbelser for at tilpasse det åbenbare Guds Ord til menneskegjorte ideologier for-

vrænger budskabet, som derfor mister sin frelsende kraft. Især må vi være opmærksomme på, hvordan sekulariseringsprocessen kan have indvirket på vores forståelse af og lydighed imod Guds Ord. Det er det Ord, som gennem Helligånden kan gøre "viis til frelse ved tro på Kristus Jesus" og gøre os "vel skikket til al god gerning" (2. Tim. 3, 15-17).

b. Det bibelske syn på verden og menneskers forhold til den

Verden er skabt og derfor ikke guddommelig. Gud har skabt alt, og derfor er der intet, som skal tilbedes (som f. eks. himmellegemer, 1. Mos. 1, 14-18; Es. 41, 25-26; 44, 25-27). Verden tilhører Gud og er god (Sal. 24, 1; 1. Mos. 1, 31; 1. Kor. 10, 26; 1. Tim. 4, 4). Vi må generobre det kristne syn på alt, hvad der er "naturligt", og igen gøre det gældende og erkende, at alt, hvad der kommer fra Gud, er godt og skønt.

Alt for ofte kræver evangelikale, at noget "overnaturligt" skal vise, at Gud er virksom i verden i dag. Ved at gøre dette, kaster vi et gråt skær over det almindelige og går glip af det særlige ved Guds gerning hver dag, når han giver, hvad vi har brug for til legeme og sjæl og andet, som er godt og smukt.

Dette betyder ikke, at vi undlader at forkynde, at Gud griber ind i denne verden: at han handler og svarer på sit folks bønner her i tiden og historien. Men i mødet med sekulariserede mennesker har vi et godt tilknytningspunkt, når vi peger på alle Guds velgerninger som udgangspunkt for vor samtale med moderne mennesker.

At ting i sig selv er gode kan også ses igennem inkarnationen og opstandelsen. Kristus selv kunne

nyde "at spise og drikke" på trods af sin egen fattigdom (Han "har ikke det sted, hvor han kan lægge sit hoved til hvile"); dette viser, at han ikke var bundet af materielle ting. En stor del af hans undervisning handler om misbrug af materielle ting. Menneskeheden er skabt i Guds billede. Derfor har mennesket som gave fra Gud fået ære og værdighed. Mennesket er også skabt til at leve i fællesskab (mand-kvinde). Som et resultat af synden er alle forhold blevet ødelagt. (1. Mos. 3-11: menneske-Gud, mennesket over for sig selv, mand-kvinde, mennesket-verden, familie-samfund-nationer). Men Gud betragter stadig mennesket som genstand for sin frelsende gerning. Gennem Kristus viser menneskets værdighed sig og forholdet genoprettes.

Mennesket er forvalter af Guds verden (1. Mos. 1,26-30), men mennesket har forsøgt at bruge den uafhængig af Gud og kun med tanke på sig selv (1. Mos. 3). Menneskets udnyttelse og misbrug af verden er åbenbar.

Menneskets synd viser sig desuden på to andre måder. På den ene side kan man betragte verden og de materielle ting som onde, noget som ikke må nydes. På den anden side kan man egoistisk "nyde" uden at sige tak (1. Tim. 4,1-4) og uden at tage hensyn til eller vise ansvar for andre (Amos 6,4-6; Rom. 14,14-16; Jak. 2,14-17; Efs. 4,28).

Vi bekender, at kristne op gennem tiderne også har gjort sig skyldige i sådanne misbrug. Der er en særlig fare i at betragte velstand som Guds belønning for et korrekt kristent liv. De gammeltestamentlige steder, som her ofte citeres (f. eks. 5. Mos.), står i en menighedssammenhæng. Det er en moderne, fejlagtig fortolkning at anvende dem om

enkeltpersoner. Opsamlet rigdom er ikke blot et spørgsmål om den enkeltes ansvar over for Gud; den skal deles (3. Mos. 25,2; 2. Kor. 8,12-15). I denne forbindelse kan der henvises til ("Evangelical Commitment to Simple Life-Style", marts 1980).

Synd har i den grad indvirket på skabningen, at Guds mål er at forny hele skabningen (Rom. 8,18-23; Kol. 1,15-20; 2. Pet. 3,11-13; Joh. Åb. 21,1-3). Verden, som vi kender den, har ikke nået sit endelige mål, selv om kristne nu skal handle som et "tegn" på den kommende verden. I Guds forløsende gerning har Kristus fået al myndighed (Matt. 28,18; Kol. 1,15-20).

Især i evangelierne og Johannes' breve er ordet "verden" anvendt om det menneskelige samfund, som er i opposition til Gud eller har forkastet ham. Det er til denne "verden", Kristus og hans disciple er sendt (Joh. 17,18).

Dette har følger for evangelisation. Følgende kan nævnes:

Sekularisering er teologisk retfærdiggjort, når den placerer skabningen i et rigtigt forhold til Gud som værende uden guddommelige egenskaber. Hvad der må benægtes og afvises, er holdninger, hvor mennesket handler, som om det var guddommeligt, eller som om det var verdens herre og ejer, og behandler verden, som om den ikke var Guds; eller når mennesket betragter denne verden som en absolut og endegyldigt størrelse. Når mennesket gør dette og gør sig fri af den guddommelige dimension, lider det selv, og dets værdi reduceres. Der er altid fare for, at mennesket gør sig selv og sin kultur til en absolut størrelse.

c. Det sekulariserede menneske og dets nød

"Vi tror, at evangeliet er Guds gode nyheder til hele verden, og vi er besluttede på ved hans nåde at adlyde Kristi befaling om at forkynde det for hele menneskeheden og at gøre mennesker af alle folkeslag til hans disciple" (Indledningen til Lausanne-pagten).

Dette er stadig vor tro og vor forpligtelse. Det moderne sekulariserede menneske, sådan som vi møder det i dag, må lige så vel som det religiøst indstillede menneske modtage evangeliets kald og indbydelse til at blive discipel. Den bibelske beskrivelse af mennesket, som lever uden Jesus Kristus, gælder også det sekulariserede menneske. Det samme gælder beskrivelsen af frelsens vej i Jesus Kristus.

Når vi ser omfanget af Guds kærlighed i Jesu Kristi inkarnation og død, erkender vi mere klart, hvori menneskets virkelige nød består. I Det nye Testamente findes mange passager, som beskriver mennesket uden Kristus. I Efs. 2, 1-3 omtales en del forskellige sider ved menneskets fortabthed uden Kristus.

Mennesket uden Kristus er bundet af "den åndemagt, som nu er virksom i ulydighedens børn" (v. 2). Det er muligt, at man ikke er sig dette slaveri eller sin lydlighed mod Satan bevidst, men i bund og grund findes der kun to muligheder for mennesket: mørke eller lys, Satans magt eller Guds magt (Ap. G. 26, 18). Ifølge Jesus selv: "...enhver, der gør synd, er syndens træ" (Joh. 8, 34, jvf. 8, 44).

Dette slaveri under onde åndemagter medfører, at man gør, hvad "kødet og tankerne vil" (Efs. 2, 3). "Kødet" eller den faldne menneskelige natur er den

styrende magt. "Kødet" betegner ikke blot legemets lyst og lidenskaber, men også de syndige tanker og meninger.

Mennesket uden Kristus står under Guds dom (v. 3). Dette skyldes menneskets faldne og syndige natur og gælder uden undtagelse alle, fordi alle har syndet. "... af natur var vi vredens børn ligesom de andre". Det betyder, at forholdet mellem Gud og mennesker er brudt. Til trods for Guds uendelige kærlighed mod alle mennesker, er alle, uanset om de ved det eller ej, under Guds dom på grund af deres synd. Dette er menneskets virkelige problem.

Det sekulariserede menneskes fortabthed kommer især til udtryk i bundetheden til denne verdens ting, ideer og ideologier, som udelukker Gud, idet man gør, "hvad kødet og tankerne vil". Mennesket forestiller sig ofte, at frihed består i at følge ens egen vilje og lyster. Bibelen viser, at denne frihed er en illusion, og at det sekulariserede menneske er bundet af magter, som er stærkere end det selv.

Selv om det sekulariserede menneske erfarer sin fortabthed på en særlig måde, er det nødvendigt at være opmærksom på, at det evangelium, som frelser det sekulariserede menneske, er identisk med det evangelium, som frelser alle mennesker.

d. Evangeliet om Guds gerning

Efter at menneskets situation er beskrevet i 1. Mos. 1-11, velsignes Abraham og kaldes til at være en velsignelse for alle jordens slægter. (1. Mos. 12, 1-3). Gud greb ind for at udfri sit folk fra Egypten, fra dets slaveri, for at det kunne leve som hans folk. Lovene viser, hvorledes Israel, som Guds forløste folk, skulle leve anderledes end de omkringboen-

de folkeslag. Det skulle de gøre både i deres gudsdyrkelse og i deres sociale, politiske og økonomiske forhold. Imidlertid viste Israel på mange måder, at de ønskede at være "som de andre folkeslag", og denne ulydighed førte til sidst til dom. Ulydigheden kom til udtryk såvel i det religiøse liv som i det socio-økonomiske og politiske liv.

Gennem profeterne forjættede Gud, at han ville forløse sit folk, og at de skulle ledes af en retfærdighedens konge, og at de skulle leve i et ret forhold til Gud og til hinanden. Denne "frelse" skulle være et tegn for verden på, at Gud alene er Gud - og at han frelser - mens folkeslagene afguder og deres politiske og militære styrke er ude af stand til at frelse. Guds frelste folk skulle således være et "vidnesbyrd" og et "lys" for folkeslagene (Es. 49, 1-6; 43, 8-13; 45, 14-25).

I Kristus findes både den retfærdige konge og det sande Israel (d. v. s. "lys", "vintræ"). Kirken kaldes til at være "Guds folk" (1. Pet. 2, 9-10). Heligåndens komme er også en opfyldelse af profetierne. Det er Ånden, som skaber kirkens fællesskab og giver kraft og vejledning for kirken i dens vidnesbyrd. Gennem Ånden erfares den transcendent og hellige Guds nærvær i kirkens liv og forkyndelse af Guds Ord (Ap. G. 1, 8; 2, 16-21; 4, 31; 13, 2-4; 1. Kor. 14, 24-40).

Vi deler Lausanne-pagtens syn, at "Jesus Kristus, som er det eneste Gud-menneske, og som gav sig selv som den eneste løsesum for syndere, er den eneste mellemmand mellem Gud og mennesker" (§ 3). Evangeliet om Jesus Kristus er Guds svar på menneskets virkelige nød, sådan som det ovenfor er beskrevet. Jesus Kristus bringer forsoning med Gud gennem tilgivelse af synd. Ved tro på Kristus flyttes

mennesket fra at være i et forhold til Gud, hvor det er under Guds vrede, over i et forhold til Gud, hvor det er under Guds nåde (Efs. 2,7-8).

På syndstilgivelsens grundlag tager Gud imod mennesket. Det betyder, at mennesket, som åndeligt talt var død i dets synder, gøres levende med Kristus ved Guds nåde (Efs. 2,7-8). Dette er genfødselsens under, som giver mennesket en ny stilling. Det bliver et åndeligt menneske, som ved Helligånden kan afklæde sig det gamle menneske og iføre sig den nye retfærdighed (Kol. 3,9-10).

Den troende, som på denne måde ved Guds nåde er retfærdiggjort og gjort levende med Kristus, er, selv om han altid forbliver en synder med en syndig natur, samtidig befriet fra Satans herredømme. Men det sekulariserede menneske er også kaldet til at blive discipel. Gudsrigets komme er et kald til omvendelse og til et liv i lydighed mod Kongen (Mark. 1,15; Matt. 28,18-20). En Jesu discipel er kaldet til at tjene (Luk. 22,24-27), til at bringe sig selv som et offer for Gud og medmennesker (Rom. 12,1-8), til at give afkald på alt, hvad han har (Luk. 14,33) og til at lide, selv om man gør godt (1. Pet. 2,20; Fil. 3,10).

Dette kald til det sekulariserede menneske til at være discipel, fordrer en total nyvurdering af alle værdier, hvor Gud kommer i første række, dernæst medmennesker og så en selv. Dette kald fører det vigtige spørgsmål med sig om det sekulariserede menneskes forhold til rigdom.

e. Evangeliet og den velhavende

Det sekulariserede menneske har taget - eller er i færd med at tage - løvens andel af verdens materielle rigdom i dag.

Sekulariserede mennesker er ofte de privilegerede mennesker.

Denne kendsgerning rejser på en akut måde spørgsmålet om forholdet mellem rigdom og fattigdom i forbindelse med Guds budskab til de fattige. Er evangeliet kun for den del af verdens befolkning, som er socialt, politisk og økonomisk dårligt stillet? Har de fattige fået et særligt løfte, som ikke gælder de velhavende? Hvem er den fattige i den bibelske betydning af ordet? ("... evangeliet forkyndes for fattige"). Er evangeliet overhovedet for de velhavende?

Vender vi blikket mod Det Nye Testamente, ser vi, at ordet "fattig" benyttes forholdsvis sjældent. Men hvor det bruges, har det stor vægt. I nogle passager anvendes ordet om den, der modtager almisser (Mark. 10, 21ff; Luk. 19, 8; Mark. 14, 5. 7ff). I disse tekster er opmærksomheden ikke så meget rettet mod den fattige, men mere mod den, der giver almisse. I Mark. 12, 42ff og Luk. 16, 20-22, anvendes ordet også om mennesker, som lever under fattigdommens tærskel og er afhængige af støtte. Ordet er anvendt i en økonomisk og social betydning.

De vigtigste passager er imidlertid sådanne, hvor ordet angiver dem, som hører frelsesbudskabet eller tager imod Guds Rige. Teksterne er Matt. 5, 5; Luk. 6, 20ff (Saligprisningerne); Luk. 7, 22; Matt. 11, 5 (Jesu svar til Johannes Døber); Luk. 4, 18-19 (Jesu programtale i Nazaret) og Luk. 14, 21-24

(Lignelsen om det store gæstebud). Refererer ordet "fattig" her udelukkende til fattig i en materiel betydning, eller er det brugt i en udvidet, billedlig betydning?

Det er indlysende ud fra "Saligprisningerne", at ordet er anvendt i den sidstnævnte betydning. Hos Mattæus er Himmeriget givet til "de fattige i ånden". Hos Lukas er "Saligprisningerne" direkte rettet til disciplene. Det er disse, der er tale om og talt til - disciple, som havde forladt alt og fulgt Jesus. Bibelen indeholder ingen generel saligprisning, som er rettet til alle socialt og materielt dårligt stillede fattige mennesker.

I Jesu virksomhed er der intet vidnesbyrd om, at de socialt fattige mennesker havde monopol på Guds Rige. Jesus henvendte sig til hele Israel, også til de velhavende, men oftest til "toldere og syndere", til "de fortabte får af Israels hus" (jvf. Matt. 10, 6; Luk. 19, 10); og det var disse, som oftest tog imod ham.

Hovedpointen i lignelsen i Luk. 14, 16ff er, at indbydelsen til Guds Rige går ud til alle mennesker. Og det er først og fremmest det religiøse skel mellem de fromme og synderne og mellem jøden og hedningen, som måtte overvindes.

Når Jesus beskæftiger sig med mennesker i nød og giver frelse og Guds Rige til "de fattige i ånden", samtidig med at der lyder et kald til at tjene dem, der lever i materiel fattigdom, betyder dette så, at den velhavende er under Guds dom og ikke har noget håb om frelse?

Jesu ve-råb over den rige i Luk. 6, 24 må forstås på baggrund af Jesu syn på rigdom som en trussel

mod menneskets forhold til Gud. Denne trussel er så alvorlig, at Jesus hævder, at et guddommeligt under er nødvendigt, hvis et rigt menneske skal blive frelst (Mark. 10, 24-27). Jesus udelukkede ikke den rige unge mand fra Guds Rige, men kaldte ham til at være discipel. På en særlig måde viser Jesus, at han kommer ham ved. "Jesus så på ham og fattede kærlighed til ham" (Mark. 10, 21). Det, der forhindrede denne mand i at blive en discipel, var i bund og grund ikke rigdommen som sådan, men hans kærlighed til og bundethed af sin rigdom.

I Jesu forkyndelse møder vi stærke advarsler imod rigdom. At være velhavende kan føre til synd mod budet om at "elske Herren din Gud af hele dit hjerte" og at "elske din næste som dig selv" (Matt. 22, 37-39). Ordene af Jesus er umulige at komme uden om: "Saml jer ikke skatte på jorden... Ingen kan tjene to herrer" (Matt. 6, 19-21. 24). I beretningen om den rige mand og Lazarus (Luk. 16, 19-31) illustreres Jesu advarsel imod rigdom. På en særlig måde er det aktuelt for vor egen tid. Kirken må forny sit kald til omvendelse over for alle velhavende mennesker - og også over for velhavende lande - som i dag er forblindet af deres fremgang og velstand. Guds Ord udfordrer overalt mennesker til at vælge mellem Gud og mammon.

Alligevel er der ingen passager i Bibelen, som udelukker alle velhavende mennesker fra Guds Rige. Selv Lukas, som i sin version af evangeliet har viderebragt nogle af de skarpeste advarsler imod rigdom, fortæller i Apostlenes Gerninger om velhavende mennesker, som sluttede sig til den kristne menighed. Men han understreger, at deres stilling til deres rigdom var blevet forandret, da de havde mødt evangeliets nyskabende kraft, og dette

førte til handling (Ap. G. 4,34). Zakæus, den rige tolder, gjorde op med tidligere forsyndelser og delte sin rigdom med fattige (Luk. 19,1-10). Kirken har en særlig opgave i at forny denne holdning og praksis blandt sine mere velhavende medlemmer. De velhavende har et stort ansvar over for den fattige. Det er deres forpligtelse at bruge materielle midler, for at evangeliet kan nå videre ud og for at den sociale nød kan lindres.

I Lausanne-pagten (§ 9) er vort fælles kristne ansvar blevet stærkt understreget. Her hedder det: "Vi er alle chokerede over, at millioner lever i yderste fattigdom og over den uretfærdighed, der har fremkaldt den. De af os, der lever i gode kår, erkender vor pligt til at udvise en enkel livsstil for at blive i stand til at give mere rundhåndet til afhjælpning af nød og til evangelisering".

Der, hvor velhavende mennesker bryder budene om kærlighed til Gud og næsten og overlader den fattige til fattigdom og udbytter og undertrykker ham, rammes de af Guds dom. Men de samme rige syndere, der er under Guds dom, kaldes også til omvendelse og et nyt liv (jvf. Luk. 3,7-14).

At Jesus har omsorg for de velhavende viser hans bordfællesskab med farisæerne (Luk. 11,37), hans forbindelse med rige kvinder (Luk. 8,3), religiøse ledere (Joh. 3,1), ledere af synagogen (Luk. 8,41) og embedsmænd (Matt. 8,5). Jesus gennembryder de sociale barrierer, enten det nu er "nedad" mod den fattige og lidende eller "opad" mod den velhavende, den, der har magt, og den, der er lærd. Skellet mellem de sociale klasser er således sekundært i forholdet til det skel, som består mellem dem, der er gået ind i Guds Rige og dem, der er udenfor. Evangeliet gælder lige fuldt den

velhavende, som er fattig i sit forhold til Gud. Omvendelsens vej kan ganske vist synes særlig vanskelig for den velhavende, men vi kan hente inspiration fra Jesus, når vi forsøger at nårige med evangeliet.

Mange sekulariserede mennesker er også fattige og betragter kristendommen enten som en trussel mod deres længsel efter at blive rige - eller mere rige end de er - eller som et instrument til at holde dem fattige for altid. Sådanne mennesker har brug for at se et engagement fra kristne, som koster noget. På denne måde kan kristne gennem deres liv være et eksempel på deres ord om Jesus og rigdom. En bedrøvelig kendsgerning er det, at det ofte er velhavende kristne kirkers og leders handlinger, som forstærker den sekulariserede og fattige i hans holdning til kirken. (Se videre rapporterne "Om at nå fattige i storbyer" og "Om at nå marxister").

Ved Kristus og gennem ham og i fællesskab med Guds folk kan vi befries fra vores følelse af utilstrækkelighed og magtesløshed og få kraft til at bekæmpe fattigdommen (Joh. 15, 1-6; Matt. 19, 16; Fil. 1, 6). Enhver løsning på fattigdommens problem, som ikke formår at bevidstgøre mennesker om deres skabende muligheder, er forfejlet og afslører ikke den dybere tilstand af fattigdom, nemlig manglende selvrespekt, som er den fødselsret, Gud har bestemt for alle (Fil. 2, 13; 4, 13).

Med basis i Jesu egen virksomhed kan vi derfor med frimodighed bringe evangeliet om verdens eneste frelser også til den sekulariserede verden. Selv til det sekulariserede menneske - rig eller fattig - lyder evangeliets kald om "at komme til ham per-

sonligt og blive forsonet med Gud" (Lausanne - pagten § 4).

f. Jesus og folket

Sekulariserede mennesker beskrives i Bibelen ikke som en selvstændig gruppe. Alligevel er der i evangelierne nogle personer, som i større eller mindre grad er sekulariserede. Lad os sætte focus på dem for at se, hvordan Jesus mødte dem.

I Bibelen synes der at være to slags sekulariserede mennesker. På den ene side møder vi den selvtilfredse, og på den anden side møder vi den utilfredse, som har vanskelige problemer og søger at finde svar på dem.

I den første kategori findes den rige bonde (Luk. 12, 13-20) og den rige mand (Luk. 16, 19-31), som begge er evigt fortabte. I den anden kategori findes den samaritanske kvinde (Joh. 4), kvinden som blev grebet i hor (Joh. 8), Zakæus (Luk. 19) og andre. Disse har alle forskellige behov. Men typisk for Jesu forhold til dem er hans ord i Joh. 8, 11. Han bifalder ikke synden ("Gå bort, synd fra nu af ikke mere!"), men han forkynnder: "Jeg fordømmer dig heller ikke".

Kirkens forkyndelse må være baseret på en bibelsk forståelse (1. Kor. 2, 1-5). Korsets dårskab må ikke afkortes (1. Kor. 1, 18; Gal. 1, 6-9).

I såvel Jesu ord i Bjergprædiken (Matt. 5, 13-16) som i apostelen Paulus' formaninger er der en klar forbindelse mellem kirkens liv og forkyndelsen af evangeliet. Hvis forkyndelsen af evangeliet skal være troværdig, må den være rodfast i en livsstil, som er i overensstemmelse med budskabet (1. Joh. 3, 16-18).

Den kristne kirke kaldes til at være et tegn for verden på Guds virkelighed og den frelse, som er gjort mulig for os gennem Kristus. Gennem det liv, som kirken lever i fællesskab, og gennem såvel enkelte medlemmers som grupperes holdninger, handlinger og ord, skal den være "salt" og "lys" (Matt. 5, 13-16) og være et tegn på Guds kærlighed til verden (Joh. 17). Som sådan er kirken sendt for at gøre verdens folkeslag til disciple (Matt. 28, 18-20).

Det er udtryk for Guds nåde og kraft, at Guds Ord skaber tro, selv gennem en mangelfuld forkynder. Det er Helligånden, som besejrer og overbeviser mennesker (Joh. 16, 8-10; Heb. 4, 12; Fil. 1, 15-19).

Kirkens vidnesbyrd vil både tiltrække og frastøde. Kristus talte ofte om den modstand, som kirken møder som "Guds folk"; kristne er "fremmede og udlændinge" i verden. Gennem sit liv og sine ord vidner den om evangeliet (1. Pet. 2, 9-12; Rom. 12, 1-2). Den gør det som en "tjener" (Fil. 2, 5-11).

For at gøre det muligt for kirken at leve og vidne på denne måde i et sekulariseret samfund, hvor den er "Guds folk" og "ikke skikker sig lige med denne verden", omtales ofte betydningen af gensidig opmuntring og formaning (Heb. 10, 23-25; Efs. 4, 11-16; Kol. 3, 12-17; 1. Pet. 4, 7-11).

Samtidig er kirken klar over sin egen svaghed (1. Kor. 1, 18-31; 2. Kor. 4, 5-7). I sit vidnesbyrd er den altid selv afhængig af Guds nåde og tilgivelse og af Helligåndens kraft. Gennem kristnes liv og væremåde kan sekulariserede mennesker tiltrækkes, så de ønsker at møde det, som er basis og centrum for det nye liv (1. Pet. 2, 12; Matt. 5, 16).

Dog vil de aldrig komme til tro, hvis de ikke hører og modtager Guds Ord, sådan som det er givet os i Skriften og præsenteret for dem på en eller anden måde (Ap. G. 11, 14; Rom. 10, 17). Forkyndelsen af evangeliet vil forblive det væsentlige i vores missionsstrategi over for det moderne, sekulariserede menneske. Forkyndelsen af Guds Ord til sekulariserede mennesker bør ikke blot givesvar på de spørgsmål, som rejses af sekulariserede eller de behov, som de erkender; forkyndelsen må også hjælpe dem til at se det virkelige behov, der ligger bag deres behov og hjælpe dem til at stille de spørgsmål, som de selv aldrig stiller.

Det sekulariserede menneske finder sin sikkerhed i og fortrøster sig på forskellige menneskelavede "systemer", som besiddelse af materielle ting, videnskab og teknologi, sygeforsikringer, uddannelse, politiske og økonomiske systemer, kernevåben eller militær styrke. Både gennem forkyndelsen og kirkens liv afsløres sådanne ting som afguder, der er magtesløse og under Guds dom (Es. 43, 8-13; 45, 19-25). Gennem forkyndelsen må det gøres klart for sekulariserede mennesker, at alle ting og alle systemer, som er af denne verden, vil bryde sammen, enten i ens egen livstid eller i den kommende verden (Sal. 37, 7-11; Sal. 73; Luk. 12, 13-21; 16, 19-31).

Gennem forkyndelsen af Guds Ord, er Gud åbenbaret, som den der er: alle tings Herre, den suveræne, almægtige Gud, som ikke eksisterer på menneskers betingelser eller er til som et svar på de behov, mennesker har. Gud er den, som skal dømme alle mennesker, og for ham skal engang alle knæ bøje sig (Es. 44, 6; Fil. 2, 9).

Gennem en forkyndelse i Helligåndens kraft af

Guds frelsende kærlighed - centreret omkring Kristi død og opstandelse - må sekulariserede mennesker udfordres til at blive befriet fra at støtte sig til sine "afguder" og lade Jesus Kristus, som tilgiver synd, blive Herre over deres hjerte og liv.

Forkyndelsen af evangeliet er ikke blot en indbydelse og en udfordring. Det er Guds kraft til frelse ved tro. Vi skal ikke blot prædike om tro, men prædike sådan, at Helligånden kan bruge ordene til at skabe tro.

3. Sekulariserede menneskers behov

Det sekulariserede menneskes dybeste behov er at opdage, at det er bestemt til at være Guds forløste barn. Uden Gud er det ikke et helt menneske, som har nået sin bestemmelse. Selv om en "midlertidig lykke" hos mange andre sekulariserede mennesker i deres omgivelser kan overbevise det om, at de andre "har vind i sejlene", har "deres på det tørre" og at "de er ovenpå", kommer der uundgåeligt tidspunkter og begivenheder, som bringer dem ned fra deres "sekulare højder", og de stilles ansigt til ansigt med deres begrænsethed.

De behov, som det sekulariserede menneske føler: ensomhed, tomhed, frygt, skyld, meningsløshed, længsel efter fred, kærlighed og glæde, vil kun blive opfyldt, når det møder Jesus Kristus og personligt kommer til tro på ham. Dette møde forandrer et liv, der er præget af frustration, overfladiskhed, fortvivlelse og i sidste ende dom. Så vil det behov for selvaccept, som mennesket ikke har erkendt, blive erkendt, og det kan leve til Guds ære: at kende, elske og lyde ham og tjene sit medmenneske (Joh. 17,3; Mark. 12,30-31;

Joh. 15,5; Matt. 5,38-48; 7,12; Luk. 10,25-37).

Det sekulariserede menneske, som ikke tør fæstne sin lid til noget som helst, søger dog en midlertidig tilflugt i mange forskellige ting, hvilket kan føre til, at han bliver fremmedgjort og ensom. Vi har indset, at tilknytningspunktet her findes mellem de behov, mennesket føler, og denside ved det mangesidede evangelium, som er Guds gode nyhed til dette menneskes behov.

De følgende behov er karakteristiske for mange sekulariserede mennesker. Intet sekulariseret menneske føler alle disse behov, men de fleste kæmper på nuværende tidspunkt i det mindste med ét af dem:

Mange sekulariserede mennesker længes efter at mærke, at de på en ægte og dyb måde er elsket, og/eller de ønsker at opdage, at de kan elske andre, som f.eks. deres børn, lige så meget som de ønsker det. I evangeliet og i mødet med kristendommen kan sekulariserede mennesker møde en sådan kærlighed og en sådan kraft.

Mange sekulariserede mennesker er opsat på "at retfærdiggøre deres egen eksistens", sædvanligvis ved at kunne leve op til deres kulturs uskrevne love. Men de er ude af stand til at leve op til, hvad der forventes af dem, og de har brug for at høre om og erfare, at de er retfærdiggjort af Guds nåde, den, som tilegnes ved tro.

Mange sekulariserede mennesker synes selvtilstrækkelige. De er arbejdsnarkomaner og kan endda give indtryk af at leve et velafbalanceret liv uden Gud. De er uvidende om eller nægter at indrømme, at de har åndelige behov. Omstændigheder kan føre dem til den totale desperation. De må være ærlige

over for sig selv og indrømme, at de har nogle ægte behov, som de ikke kan udfylde ved egne anstrengelser eller på eget initiativ (Efs. 2,8-9).

Mange sekulariserede mennesker er socialt fremmedgjorte og isolerede og har behov for "at blive elsket" eller "at blive kendt", eller at have et meningsfyldt fællesskab med andre. Det sekulariserede menneske kan få sit primære behov for at være accepteret og blive forstået tilfredsstillet i troens forhold til Guds Søn. Dertil kommer, at dets stadige følelsesmæssige behov kan og må tilfredsstilles i et fællesskab med andre kristne.

Muligheden for fællesskab, "koinonia", i den lokale menighed er gode nyheder, som bør tilbydes alle - måske på deres egen "bane". "Koinonia" er en erfaring, som i sig selv har en positiv betydning for den enkelte. I den nytestamentlige menighed er der håndgribelige eksempler på "koinonia". Disse indkluderer fælleseje, omsorg for syge, lindring af syges og enkers nød o. s. v. (d. v. s. tjene-
ste for andre). Sådanne eksempler skulle kunne tiltrække de sekulariserede mennesker, som skal tjenes.

Kirken er altså en dyb kilde til opmuntring og forståelse. Inden for kirkens rammer kan de sekulariserede mennesker få Helligåndens vejledning til at se tilgivelse, hvor den er nødvendig. De finder her levende eksempler på Guds kraft og eksempler, der kan overføres på deres egne forhold. Kirken står ikke længere for meningsløse religiøse dogmer, men er et levende og vitalt fællesskab.

Mange sekulariserede mennesker lider voldsomt på grund af manglende selvrespekt. Sekulariserede krist-

ne accepterer ikke sig selv og mangler selvtillid. De kan opdage og begynde at se deres sande værd i Jesus Kristus og den messianske menighed.

Et stort antal af sekulariserede mennesker drives af en søgen efter mening i tilværelsen. De længes efter at få noget meningsfyldt ud af tilværelsen og efter en meningsfuld livsanskuelse. I det kristne kald og den kristne lære kan disse behov opfyldes (Efs. 4).

Især blandt arbejderklassen er der mange sekulariserede mennesker, hvis behov mere specifikt stammer fra deres oplevelse af magtesløshed, en fremmedgjorthed i forhold til deres omgivelser, solidaritetskonflikt klasserne imellem samt forventningerne og presset fra samfundet i det hele taget. Dette gælder især den tredje verden. Kristne bør arbejde for at løse disse problemer i deres omgivelser. Samtidig har disse sekulariserede mennesker behov for at tilegne sig Helligåndens kraft gennem Jesu Kristi frelse og herredømme midt i en social usikkerhed og økonomisk magtesløshed.

Mange sekulariserede mennesker er nu desillusionerede på grund af videnskabens og materialismens uopfyldte løfter. Dybt skuffede over religion og en kærlighed, der kun eksisterer på betingelser, søger de at lindre deres bundethed, ensomhed og tomhed. De kan vende sig til kulter og det okkulte, til hedonisme, astrologi, zen o.s.v. Finder de ingen løsning her, kan de drives til desperation.

Desværre er det sådan, at det er nødvendigt at lade det sekulariserede menneske forstå, at kirkens budskab har relevans for hele dets liv - ægteskab, familie, arbejde, forholdet til andre mennesker,

vurdering af internationale emner og en række andre forhold. Vi må indse, at der er to sårbare perioder i et menneskes opvækst og udvikling, hvor en påvirkning fra de sekulariserede omgivelser kan gøre stor og varig skade. Børns og unges moralske og åndelige vækst forkrøbles og ødelægges af ugunstige omgivelser. Disse første oplevelser påvirker i stor grad hele vores liv. Små børn behøver den tryghed, kærlighed og pleje, som en kristen familie og et kristent fællesskab kan give. Fremfor noget må de føres hen til Jesus, for Guds Rige hører sådanne til. Teenagere har brug for kærlighed og forståelse under de omvæltninger, som puperteten fører med sig. Jesus har betroet kirken det ansvar, at vogte hans får og sørge for, at ingens skader dem. Disse (og andre) behov, som mennesker føler, er symptomatiske for deres dybere behov for forsoning med Gud - et behov, som de på grund af syndefaldet kun vanskeligt kan se. Den evangelikale kirke kan nå langt, dersom den tager højde for både de behov, som mennesket føler og erkender, samt hvad der ligger til grund herfor, nemlig deres behov for Gud. Dette vil føre til sand omvendelse fra synd og til et liv i tro på den levende Gud.

4. Sekulariseringens virkninger på kirken

a. En sekulariseret kirke

Vi bekender, at kirken er blevet sekulariseret lige som verden. Vi bekender også, at sekulariseringens udbredelse i de fleste kristne lande kan betragtes som en dom: ikke over værdien af evangeliet, men over det utilstrækkelige og virkningsløse vidnesbyrd fra en kristen kirke, som enten er påvirket af en liberal teologi eller en stiv ortodoksi. De fleste kulturer er også blevet påvirket. Ligesom menneskeheden er kulturen syndig. På grund

af syndefaldet er enhver kultur befængt med synd. Skriften dømmer og bedømmer enhver kultur og dens handlinger.

Dog er ikke alle former for sekularisering syndige. Sekularisering har både positive og negative sider. Den er teologisk retfærdiggjort, når den sætter kristne i et ret forhold til verden som en dennesidig størrelse uden guddommelige træk. Sekulariseringen kan også gøre kirken en tjeneste ved at frarøve den dens irrelevante og uretfærdige magt i verden. Men når Gud og teologien er sekulariseret, tømmes kristendommen for sit indhold. Dette skaber et tomrum, hvor mennesket bliver eneherkende og gør sig selv til målestok for alle ting.

b. Sekulære og kristne værdier

Følgende sekulære værdier har indvirket på kirken, tilsløret dens mission og undermineret dens troværdighed i verden. Blandt sådanne sekulære værdier skal anføres nogle, som især er lumske i deres modsætning til kristne værdier:

- a. Vor orientering omkring succes i modsætning til en tjenende kirke.
- b. Selvoptagethed i modsætning til selvhengivelse.
- c. Et passivt tilskuerengagement i modsætning til at hvert enkelt medlem bidrager med, hvad det kan.
- d. Elitens fortrin i modsætning til den kristne menighed.
- e. Menneskeliggjort religion i modsætning til profetisk religion.
- f. Opsplitning i modsætning til længslen efter enhed.
- g. Verdslige magtværdier i modsætning til kærlighedens selvhengivende magt.
- h. Konkurrence i modsætning til samarbejde.
- i. Manipulation i modsætning til respekt for men-

neskets værdighed.

- j. Falsk sikkerhed i modsætning til helhjertet hengivelse.
- k. Isolation i modsætning til samfundsengagement.
- l. Lederklasse-stil i modsætning til, at hele Kristi legeme medvirker.
- m. Begærlighed og velstand som livsmål i modsætning til en bibelsk forvaltertanke.
- n. Racisme, kastevæsen og opdeling i stammer i modsætning til enhed i Kristus.
- o. Mål, der helliger midler, i modsætning til midler, der er i overensstemmelse med bibelske mål.

Videnskabens og teknologiens resultater og den sekulære filosofi har formået at skræmme kirken til at gøre den bibelske sandhed identisk med ren og skær humanisme. Fordi vi har mistet respekten for den bibelske autoritet, bekender vi en mangel på dømmekraft og formaning samt et forfald i de moralske og sociale værdier inden for kirken. Mangel på sand bibelsk tro og personligt mod samt ønsket om, at "de andre" skulle acceptere en, har ofte fået kirken til at henfalde til hykleri og uredelighed.

c. Hvordan kan kirken i praksis bekæmpe

sekulariseringen inden for kirken?

Dersom kirken skal bekæmpe sekulariseringen, må vi vende tilbage til den ånd og det liv, som kom til udtryk i kirkens kraft og handlinger i det første århundrede. Efter Peters prædiken pinedag, stillede de mennesker, der var ramt, det spørgsmål, der er vigtigere end alle andre: "Hvad skal vi gøre?" Peter peger i sit svar på omvendelse, tilgivelse, dåb og Helligåndens gave (Ap. G. 2, 37-38). Vi tror, at kirken selv må begynde med omvendelse. Den må omvende sig, da kirken alt for længe enten

har været for hård og fordømmende eller - i "nådens og kærlighedens" navn - har været foreftergivende i sin formaning og sentimental. Kirkens ledere må også gøre bod, fordi de ikke har været et etisk forbillede. Selv om man i teorien har forkastet sekularisme og materialisme, har kirkens ledere ofte mere lignet verden end Kristi disciple. I stedet for at forandre kirken, har kirkens ledere ofte indført denne verdens væremåde og systemer. Hvis kirken derfor skal bekæmpe sekulariseringen, må den først bekende sin egen delagtighed i synd, vende sig fra sine egne afguder og vende sig til Gud i tro.

Da de overraskede og desorienterede mennesker på pinsedag vendte sig til Kristus i tro og blev døbt, kom Helligånden over dem. På fem måder blev de ført sammen (Ap. G. 2, 42).

De overgav sig selv til apostlenes lære. Dersom vi skal bekæmpe sekulariseringen, må vi som kirke være fuldstændig på det rene med, hvem Jesus Kristus er, og hans kald til et nyt liv under hans herredømme. Vi må præsentere den bibelske Kristus og ikke en bestemt kulturs eller nationalitets Kristus. Den bibelske Kristus dømmer vore udskejelser, udfordrer og inspirerer vores væremåde og bekræfter vores enestående stilling som værdifulde, meningsfulde og betydningsfulde mennesker, uanset om vi har succes i vores hverdag eller ej.

Vi foreslår, at den sekulariserede inden for kirken skal opmuntres til følgende:

- 1) at deltage i en bibelstudiegruppe i kirken eller i nærheden af ens arbejdsplads, hvor man med den rette udholdenhed og formaning får del i et oprigtigt fællesskab, kærlig støtte og stor omsorg;

- 2) at mødes så ofte som muligt med andre, som har samme faglige interesse, for at diskutere fælles problemer og opmuntre hinanden til åndelig vækst;
- 3) at deltage regelmæssigt i gudstjenester og møder, hvor Bibelen læres og prædikes på en praktisk og ærlig måde og altid med bibelsk substans;
- 4) at man forventer, at han ikke blot lærer teologi, men lever sit hverdagsliv på en sådan måde, at han tænker mere på, hvad der er ret, end blot at overleve og klare dagen og vejen.

Den anden side ved de første kristnes liv sammen var fællesskabet; det er ikke det fællesskab, som vi kender fra det sekulære samfund, men det guddommelige fællesskab med Jesus Kristus.

Den sekulariserede, der befinder sig inden for kirkens rammer, har behov for at møde et stærkt, nytestamentligt fællesskab - et fællesskab, hvor kærlighed og formaning findes - en menighed bestående af mennesker, som har så stor omsorg for hinanden, at de ikke riger tilbage for at fastholde hinanden i ansvarlighed. Dette fællesskab må ikke være et lukket, foreningsagtigt fællesskab af uniformerede, som bekræfter hinanden i fordomme, men det må være et åbent fællesskab af mennesker af alle slags: rige og fattige, sorte og hvide, begavede og ubegavede, overbeviste kristne og dem, som bare hænger på. Sekulariserede mennesker har behov for at vide, at de kan komme til denne familie, netop som de er - og ikke som andre ønsker, at de skal være. Rammerne må være sådan, at de kan føle sig hjemme: intet spørgsmål er for kættersk, ingen tvivl er for absurd til at Kristi legeme vil beskæftige sig med og vise forståelse for

det.

De sekulariserede mennesker må fornemme, at de er sammen med mennesker, der lige som de selv kæmper - og ikke med mennesker, som er færdige med problemerne. Flere sekulariserede kristne er blevet lydige kristne mere gennem kærlighed end gennem argumenter, formaning eller ved at blive manipuleret til at være eller gøre, som andre ønsker det. Hvis fællesskabet skal fortsætte med at være et levende fællesskab, må det til stadighed kaldes til hengivelse og fornyelse.

De, som var fyldt med Helligånden, hengav sig også til bøn. De sekulariserede kristne, de som ikke ser ud til at bære Kristi mærke i deres sekulære verden, bliver ofte overbevist og skifter sind og væremåde, når de beder sammen med mennesker, som de er klar over ikke vil fordømme dem, men viser dem omsorg og støtte. At bede sammen med brødre og søstre, som kæmper sammen med en, påvirker ofte ens sind og forandrer ens holdninger og væremåde.

En anden side ved den bedende kirke bør være, at de, som er blevet sat i rette, bliver genstand for bøn og kærlig omsorg fra Kristi legeme og ikke blot bliver kastet ud i kulden uden mulighed for at ændre sig. Menighedens bøn for faldne brødre og søstre giver fornyet liv og holder elitedannelse og overlegenhedsfølelse på et minimum.

De første kristne "brød også brødet" sammen. Mange forstår dette om nadveren. Vi tror, at nadveren er en væsentlig del af livet i kirken. Den sekulariserede inden for kirken må vedblivende mindes om alvoren ved at fejre nadver "på uværdig vis" og således spotte Herrens legeme og blod

(1. Kor. 11, 27). Nadveren er, hvor den bliver forklaret, og når den deles omsorgsfuldt og kærligt, et råb til Kristus og et rensende offer fra alle verdslige frelsesmekanismer og afguder.

Måske skal vi ikke tage let på den kendsgerning, at det første århundredes kristne mødtes for at fejre et fælles måltid. Måske skal troende være villige til at have et kærlighedens måltid, "agape", med alle mennesker i Kristi legeme, især med de sekulariserede kristne. Der er noget helligt over kristne, som holder måltid sammen.

Ifølge Ap. G. 2 fik Gud de første kristne til at overveje deres økonomiske forpligtelser over for andre troende. De sekulariserede inden for kirken i dag føler ofte, at deres eneste funktion er at sidde på kirkebænken med hænderne i skødet. Vi er overbevist om, at en virkelig forståelse af Kristi herredømme ikke vil virke afskrækkende på at blive discipel, men vil forøge ens kærlighed til Kristus og ens følelse af at kunne bruges i Guds Rige. Den sekulariserede hører ofte en tale om materialisme, men får sjældent en bibelsk belæring om brugen og misbrugen af materielle ejendele under Jesu Kristi herredømme. For at fællesskabet kan udvikle sig, som Kristus vil det, og blive i overensstemmelse med Guds Rige, må alle kristne til stadighed kaldes til at være hengivne og lydige disciple. Her kan omtales den praksis, som nogle kirker har, med en årlig pagtsfornyelse, eller andre muligheder for på ny at blive fastholdt i ens forpligtelser.

5. Strategier for at nå sekulariserede mennesker

En diskussion om strategi for at nå sekulariserede - eller en hvilken som helst anden gruppe -

må baseres direkte på den underliggende erkendelse af behovet for åndelig kraft. Helligåndens gerning er fundamental for enhver form for evangelisering, og kirken vil kun blive i stand til at udføre sin mission, dersom den fornyes og udrustes af Helligånden.

Når vi taler om at nå sekulariserede mennesker for Kristus, er vi fuldstændig klar over, at "evangelisation kun vil være en realistisk mulighed, hvis Ånden fornyr kirken i sandhed og visdom, tro, hellighed, kærlighed og kraft"(Lausanne-pagten § 14).

a. Kirken må være fleksibel

Som vi har bemærket, består sekularisering i en række ændringer i samfundet. Kirken står midt i de sociale omvæltninger, og her må den være sensitiv, kreativ og fleksibel. Et samfund, som stadig forandrer sig, behøver en dynamisk kirke, der er i stand til at tilpasse sig nye situationer uden at forandre det grundlæggende i sit budskab.

Denne villighed til at tilpasse tilgange og metoder indebærer, at kirken må være parat til at gå nye og uprøvede veje, udvikle en ny strategi og tage ved lære af andres erfaring. Samtidig må den være villig til at ændre retning for at leve op til nye udfordringer.

Arbejdet med at finde nye strukturer vil ofte føre os ind i en nærmere undersøgelse af det bibelske mønster, hvor vi indser, at en tilbagevenden til en bibelsk model og dennes tilpasning til vores tid er fundamental for fornyelse og mission. Når vi forandrer vores metoder, vil vi ofte komme til at opgive et traditionelt mønster, som er kulturelt betinget, til fordel for den bibelske model!

Kirken, Kristi legeme, i dens mangfoldige skikkelser, må genfinde sine bibelske rødder og efterligne den nytestamentlige kirke og opdrage troende, der er bibelsk orienterede.

Dersom kristne skal udrustes til at nå sekulariserende, må vi understrege den bibelske forståelse af fællesskab og menighed. Det er inden for rammerne af en levende menighed, der viser omsorg og støtte, at mennesker næres og får styrke til at nå ud til den sekulære verden. Hertil kommer, at det også er et virkningsfuldt vidnesbyrd, når den kristne kærlighed er virksom i Kristi legeme og tilbyder en radikal modsætning til den sekulære verdens forsøg på fællesskab (Joh. 13,34-35).

1. Små grupper

Dette fællesskab og gensidig omsorg og støtte kommer bedst til udtryk i små grupper, som står i forbindelse med den lokale kirke. I sådanne grupper kan mennesker blive disciple, formanet og gøres ansvarlige. Mennesker, der bliver modne kristne, vil forøge deres vidnesbyrd over for det sekulære samfund. I mindre grupper er det meget lettere at få øje på og udvikle menneskers særlige evner, så hver enkelt med frimodighed kan tjene i en sekulær verden.

Det bør bemærkes, at den lokale menighed ofte udgør et lille antal på mindre end 100 mennesker. I sådanne lokale menigheder er gensidighed og støtte nødvendig, hvis de med deres budskab skal nå igennem til den sekulære verden. I større lokale kirker er det nødvendigt at organisere små celler. Et eksempel herpå er det system af 2.000 små celler i en stor kirke i Seoul i Sydkorea, hvor gruppelederne får ugentlig undervisning af kirkens præster. I Perth i det vestlige Australien (som andre steder

i Australien) er adskillige kirker vokset, efter at man har understreget betydningen af et net af små grupper. Mange vil meget hellere deltage i en lille gruppe (selv om den har og må have forbindelse til kirken), hvor de indbyrdes forhold og forandrede liv og mennesker, for hvem Guds Ord er relevant, kan ses som en virkelighed. Mindre grupper bliver også en gensidig opmuntring og støtte for mennesker i deres individuelle vidnetjeneste.

2. Oplæring og undervisning

Den lokale kirkes omsorg, oplæring og støtte er af afgørende betydning. Selv den mest effektive strategi for at nå sekulariserede mennesker vil falde til jorden, dersom kristne ikke styrkes og opmuntres til opgaven. Videre er det med rette, at det sekulariserede menneske forventer, at en lokal menighed er en mikrokosme af den virkelighed, som det ikke har nogen del i, men som det kaldes ind i. Som sekularismen vokser, må den lokale menighed udruste sine medlemmer til at udtrykke over for det sekulariserede menneske, hvori de gode nyheder består. Skal dette lykkes, må de styres af Skriftens lære om deres forhold til den omkringliggende sekulare verden. Vigtigt er det her at forstå den mægtige spænding, som ligger i at være engageret i denne verden, men ikke være af denne verden (Joh. 17).

Troende, som befinder sig i sådanne små grupper og i større sammenhænge, hvor der læres og prædikes, må lære at "tænke kristent" om verden omkring dem for at blive bevaret fra dens snigløb og udvise forståelse, når det sekulare menneske skal mødes.

Nogle kirker afholder evangelisationskurser for at oplære og udruste kristne til en personlig vidnetjeneste. Her lægges der vægt på at studere det bi-

belske budskab og se, hvorledes det kan præsenteres for ikke-kristne. Da sekulariseringen er trængt frem overalt, må kristne gennem sådanne kurser gøres fortrolige med den livsanskuelse, som hersker over det moderne menneske. Desuden må man være opmærksom på de områder, der kan fungere som tilknytningspunkter og brohoveder for kristne i deres møde med det sekulare menneske, når de gode nyheder skal forkyndes.

Præster og andre ledere i kirken spiller naturligvis i denne sammenhæng en afgørende rolle. Det er derfor vigtigt, at præste- og bibelskoler forbereder kirkens ledere på at møde deres samtid og hjælper dem til at bygge bro mellem det svælg, der er mellem Guds evige Ord og det sekulare menneske. Ellers vil præster opdage, at de taler i et tomrum og lever i en religiøs ghetto. De, der dygtiggør sig til kirkens tjeneste, bør komme fra så mange forskellige samfundsgrupper som muligt. Ligesom Jesus udvalgte sig disciple med forskellig baggrund, bør den moderne kirke have ledere, som kan tale til alle samfundsgrupper.

3. Gudstjeneste

Vi vil også opmuntre kirken til i dens forskellige former for gudstjeneste at tale til alle mennesker af idag. Det sekulare menneske og kristne, som er engageret i det, der foregår omkring dem, bliver ofte forvirrede og fremmedgjorte af meget i kirkens gudstjeneste, fordi det synes ligegyldigt og uvæsentligt. Det påhviler dem, der er ansvarlige for gudstjenesten, at planlægge gudstjenesten og forkynde Ordet i sammenhæng med, hvad der foregår i denne verden og på vor tids sprog, og dog med et håb for morgendagen. Det kristne evangelium taler på en enestående måde til mennesket og opfylder dets behov. Men samtidigt vil evangeliet altid være en

skarp modsætning til verdens visdom. Vi må benytte alle de måder og midler at forkynde det kristne evangelium på, som ikke hindrer budskabet i at være bibelsk korrekt og relevant i den kulturelle sammenhæng, vi lever i.

b. Vidnesbyrdet uden for kirkens rammer

Dette dokument forudsætter naturligvis, at kirker og enkelt kristne er engageret i de traditionelle former for evangelisation, som små grupperhusbesøg, mødekampagner og lignende udadrettede engagementer. I tillæg hertil må vi være opmærksomme på at nå det voksende antal af sekulære mennesker, som er en ny og enorm udfordring for kirken. Kirken bør støtte og hjælpe kristne i deres sekulære omgivelser, på arbejdspladser eller i hjemmet. Kirken må hjælpe f.eks. læger, mekanikere og mødre til at se, at de umiddelbare omgivelser er det centrale udgangspunkt for evangelisation og kristent vidnesbyrd. Mennesker må opmuntres til at starte bedegrupper og udvikle et forhold til andre på deres arbejdsplads, idet de er opmærksomme på, hvorledes de kan delagtiggøre andre i de sekulære forhold og aktiviteter så vel som i aktiviteter inden for kirken.

En kirke i Stockholm i Sverige har haft gode erfaringer med "evangeliserende rådgivning". I små grupper modtager medlemmer af kirken råd og hjælp vedrørende problemer, som er aktuelle i det moderne samfund, og udrustes også til at hjælpe naboer og arbejdsfæller. Adskillige mennesker er kommet til tro på Herren og er kommet med i kirkens fællesskab som en følge af et sådant vidnesbyrd.

"Krisecentre for rådgivning" i Nordamerika og Australien har også vist sig virkningsfulde i bestræbel-

serne på at nå ud til flere, ofte til dem, som er det sekulariserede samfunds tabere. De, som kontakter sådanne centre - hvilket ofte sker telefonisk - rådgives på tomandshånd om netop deres problemer. Og den kristne rådgiver, som har forståelse for situationen, søger herigennem at aflægge et personligt vidnesbyrd.

Dersom vidnesbyrdet skal nå det sekulære menneske - og for at være tro mod Herren - må kirken vise en ret bibelsk omsorg for hele mennesket. Svigter vi her, vil det sekulære menneske blive bekræftet i sin overbevisning, at det kristne budskab ikke har betydning for dets hverdag.

Bibelen og evangeliet har evig betydning, men den holdning, mennesker indtager til det, er almindeligvis i begyndelsen afhængig af, om det giver svar på deres følte behov. Den kirke, som kan udvise forståelse, og kristne, der kan mærke det sekulære menneskes hjertebanken, vil bruge tid og kræfter på at sætte sig ind i disse behov og hjælpe her og gøre det med samme med-liden som Kristus. Når vi beskæftiger os med alle de behov, som findes i samfundet, tvinges vi til at give et kristent svar på emner som familien, racisme, vold, homoseksualitet, abort og den voksende ulighed mellem fattig og rig. Når vi taler profetisk om sådanne spørgsmål, rører vi ved punkter i livet, hvor det sekulære menneske føler sig ramt. Når vi gør det, kan vi forlange at blive hørt, fordi vi da rører ved det, som vi ved, er menneskets dybeste behov.

c. Målgrupper blandt sekulariserede mennesker

Vi kan dele sekulariserede mennesker op i tre målgrupper og vil her angive nogle måder, hvorpå de kan nås. Grupperne er:

1. vore naboer, de som naturligt krydser vores vej
2. mennesker, vi ikke kender, men som vi møder, når vi forsøger at nå længere ud med evangeliet
3. mennesker, som befinder sig på steder, hvor der kun i ringe omfang findes et vidnesbyrd (f. eks. kunst, medier, politik og andre indflydelsesrige steder).

Vi har alle kontakt med den første gruppe, men den bør dyrkes endnu mere, end tilfældet er. Kirker og kristne, som har fingeren på pulsen, bør i midlertid gennemtænke, hvorledes også de to andre grupper kan nås.

1. Evangelisation over for sekulariserede naboer

Mange af vore naboer sætter sjældent eller aldrig deres ben over kirkens dørtærskel. Bibelen er en lukket bog for dem, og de undgår omhyggeligt at udsætte sig for kristne radio- eller TV-programmer samt kristen litteratur. De er sekulariserede, uanset om de er klar over det eller ej. Kirken kan ikke længere forvente, at folk selv kommer til kirken for at høre evangeliet, når der arrangeres møder, søndagsundervisning eller almindelige gudstjenester. Hvis evangelisation skal føre til noget resultat, må den ske på den sekulariseredes neutrale bane.

Vi er måske den eneste kontakt, vores sekulariserede nabo har med kirken eller det kristne budskab. Kristne er ofte blevet frustrerede, fordi de ikke har formået at etablere en meningsfuld og virkningsfuld omgang med deres sekulare nabo.

Den måde, hvorpå vi især kan nå længere ud, er ved at bygge broer gennem venskab og omsorg. Da sekulariserede menneskers måde at anskue tingene på er så fuldstændige anderledes, holder kristne of-

te afstand i deres forhold til dem. Ingen evangelisation vil lykkes med en sådan afstand mellem parterne. Men hvordan kan vi komme videre og så række evangeliet? Dersom der er etableret et forhold, hvor man bryder sig om den anden - og først da - kan den kristne for alvor komme i gang med at evangelisere.

Ved en kampagne for at nå længere ud med evangeliet i en amerikansk midtstatsby lavede man først en plan for de lokale kristne, som angav, hvorledes de kunne bygge bro for at nå sekulariserede naboer og venner med evangeliet.

Denne 8-dages kampagne, som evangelisten Leighton Ford deltog i, fandt sted i Wichita i Kansas i den sidste uge af september. De kristne kirker, som deltog, fandt frem til kristne par, som ville stille deres hjem til rådighed for "gæstfriheds-evangelisation". Hvert enkelt par blev opfordret til at etablere ægte venskabsbroer til 6 - 8 naboer og venner, som de så inviterede hjem i det mindste en gang forud for september måned. Ved denne udelukkende hygge-komsammen gik parret videre og inviterede dem til at komme igen for at se en TV-udsendelse med Leighton Ford i week-enderne forud for starten på kampagnen.

Grupperne samledes i hjem ud over Wichita på de aftener, hvor TV-udsendelserne blev sendt. Ford henvendte sig især til vor tids sekulære mennesker, og seerne fik mulighed for at telefonere til TV-stationen og stille spørgsmål, som evangelisten så svarede på. Gennem disse uformelle grupper i hjemmene fik de kristne mulighed for at få en meningsfuld samtale med kirkefremmede naboer. I til-læg hertil har man fået en model, som Wichita-kommiteen har delagtiggjort andre kirker i gen-

nem et 35-minutters video-kasettebånd.

2. Om at nå andre sekulariserede mennesker

Lokale kirker må engagere sig på en fantasirig måde for at nå længere ud til denne gruppe med evangeliet. Dette kan indebære, at kristne kommer i kontakt med nogle, som de ikke er i familie med, er naboer til eller har fælles interesse med.

Det almindeligste eksempel herpå er "besøgs-evangelisering", hvor enkeltkristne eller små grupper går fra dør til dør, til steder, hvor mennesker samles eller til nærmere bestemte mennesker. I et sekulariseret område, må der gennem oplæring rettes særlig opmærksomhed på at udruste den kristne, der skal bringe budskabet til det sekulære menneske. Fantasirige variationer af en sådan "besøgs-evangelisation" bør undersøges. En dør-til-dør-samtale kan f. eks. give mulighed for at vidne. Den besøgende kan stille spørgsmål om folks tro, hvad de længes efter, og hvad der bekymrer dem. For at opfølgingsarbejdet skal bære frugt, kan det indebære oprettelsen af en "undersøgelsesgruppe" på 6-10 personer, som mødes i ikke-kirkelige omgivelser - om muligt i en af de pågældendes hjem - sammen med en eller to kristne ledere. Alle spørgsmål er tilladte!

En variation af den nævnte fremgangsmåde kan være at afholde et velannonceret foredrag ved en præst eller en velkvalificeret lægmand, som omhandler et emne, som ikke kan tages op vedensådan dør-til-dør-samtale. Ved sådanne sammenkomster bør der ligeledes være rig mulighed for at stille spørgsmål og give sin mening til kende og lejlighed til uformelle drøftelser over en forfriskning.

3. Evangelisering blandt eksperter

De første kristne forvissede sig om, at evangeliet blev hørt af de verdslige magtindehavere: dommere, herskere, regenter og kejsere. De fandt mulighed herfor, når de blev arresterede, de appellerede til autoriteterne, brugte deres erhverv, deres statsborgerskab og fulgte med udviklingen. Både når det var belejligt og ubelejligt, blev evangeliet hørt.

Kristne må i dag være konstruktive, dersom de skal nå eksperterne, som står i spidsen for store dele af det verdslige samfund. Vi har bemærket adskillige eksempler. F.eks. er denne tilgang vigtig for evangelisering i et afrikansk samfund på grund af særlige omstændigheder. Det er her noget relativt nyt at få en højere uddannelse. Da kun en meget ringe procentdel af befolkningen får en højere uddannelse, betragter den uddannede sig hævet over den gennemsnitlige indbygger. Sandsynligvis vil han ikke deltage i en bibelstudiegruppe, som for hovedpartens vedkommende består af ikke-uddannede mennesker, som af ham betragtes som underlegne, især hvis han selv er ikke-kristen. Hvis han inviteres af mennesker med samme uddannelse, er der større chance for, at han vil være med. Det vil vække hans nysgerrighed og gøre, at han føler sig hjemme. I en sådan situation er det klart, at kristne må bruge en tilgang, som kan skabe kontakt med netop denne gruppe.

I England er der en kristen teatergruppe, som har navnet "Upstream", der laver professionelle skuespil for sekulære mennesker. De vælger stykker, som fremprovokerer tankevækkende spørgsmål eller udtrykker et kristent synspunkt.

I forskellige af verdens storbyer har initiativrige

kristne arrangeret frokoster, hvortil de har inviteret forretningsforbindelser. Ved sådanne uformelle sammenkomster føler den ikke-kristne sig ikke truet og får herved mulighed for at møde kollegaer, som er kristne.

I New York City har en gruppe af kvindelige medarbejdere inden for bevægelsen "Campus Crusade for Christ" lavet en række interviews med ledende kvindelige nøglepersoner. Blandt disse var bladredaktører, formænd for større sammenslutninger og ledere af større foreninger. De udspurgte var udvalgt således, at deres svar kunne være et vidnesbyrd over for andre ledere. Under disse interviews blev åndelige spørgsmål taget op, hvilket medførte, at en række andre kvindelige ledere kom til tro.

Idag behøver evangeliet at blive hørt i magtens korridorer: inden for regeringer, ved partipolitiske møder, i fagforeninger og blandt mediefolk. Evangelisering, som bestræber sig på at nå det sekulære menneske, kan dårligt overse sådanne indflydelsesrige centre.

d. Hvordan vinde den sekulariserede?

1) Vi identificerer os med dem, vi søger at vinde. Vores første opgave er ikke at fordømme, men at forstå, ved at lytte, ved at stille spørgsmål, bruge tid sammen og ærligt fortælle, hvad der bor i os. Vi undgår en "os/dem-mentalitet", som hindrer os i at se de punkter, vi rent faktisk har fælles. I kort-hed: Ved at sætte alt ind på at gøre, hvad Kristi kærlighed tilskynder os til.

2) Vi stimulerer deres interesse for evangeliet. På forskellig måde kan interessen skabes: ved at følge Jesu lærerige eksempel, når han kom i kontakt med sine tilhørere ved at begynde med deres følte

behov, ved at bruge Skriften på en ligefrem måde i vort vidnesbyrd og ved at vise, at den taler med kraft til vor tids mennesker og ind i vore dages situationer, ved at bruge et ligefremt sprog i stedet for jargon og ved at forklare Bibelens lære og udtryk på en omhyggelig, fantasirig og redelig måde.

3) Vi kommunikere det bibelske budskab. I vores understregning af behovet for at tilpasse vore metoder og strategier er ikke antydnet, at vi skal forandre budskabet. Vi ved, at det sekulariserede menneske ikke bliver nået, og Gud ikke bliver æret, dersom det bibelske budskab udvandes.

4) Samtidig er vi kaldet til i tiden at kommunikere det tidløse budskab. Dette kræver, at den sekulære tilhører også udviser forståelse. Vi er nemlig kaldet til intet mindre end at præsentere Jesus Kristus for det moderne menneske.

Denne kommunikation må foregå på forskellig måde og gennem alle medier. De forskellige situationer vil bestemme behovet i hvert enkelt tilfælde. I nogle lande er der et stort behov for at udgive relevante traktater og bøger, som virkelig henvender sig til det sekulære menneske. Her må kirken udvise fantasi og være opfindsom, når det gælder distribution, hvis materialet skal nå målgruppen. Det er med glæde, vi har bemærket, at der findes en opmuntrende udvikling inden for kommunikation, som kommer til udtryk i drama og kunst. En sådan kommunikation må have forståelse for den lokale kultur og ikke være et fremmedelement i den.

5) Vi er imidlertid overbevist om, at sekulariserede mennesker må motiveres til at deltage direkte i bibelstudier. Når vi udvikler raffinerede metoder, må kirken aldrig tabe Ordets kraft af syne.

Det er muligt, at den gamle metode med at sende kolportører ud for at sælge og distribuere bibler skal tages op igen i nogle samfund.

Lettilgængeligt bibelstudiemateriale kunne tilbydes igennem disse og igennem besøgsgrupper eller medier for at muliggøre et mere systematisk studie af Ordet og give en introduktion til det. Kirken i sekulære omgivelser bør udfordres til at arrangere og muliggøre spredning af bibler i moderne oversættelser.

I denne sammenhæng skal vi igen nævne evangeliserende bibelstudiegrupper, som består både af troende og ikke-troende. Mange føler sig bedre tilpas inden for rammerne af et hjem, hvor Bibelen læses i fællesskab, end inden for rammerne af en formel gudstjeneste.

6) I "pre-evangelisationen" bør man komme i berøring med alle de strømninger, der røres sig i samfundet. For at kunne gøre dette, må kristne engagere sig stærkt i den almindelige journalistik, medierne i almindelighed og uddannelsesinstitutionerne. Kirken må på en realistisk måde indse, at mange sekulariserede menneskers sjældent hører eller ser et kristent medie-program. På den måde udfører kristne "pre-evangelisation", som er en tjeneste ved fronten, idet de er "salt" i medierne og andre steder.

Vi må indse, at massemedierne (og i særlig grad de elektroniske) i den vestlige verden stort set har erstattet familien og skolen som autoritetsskabende og opdragende faktorer. Denne udvikling gør sig også mere og mere gældende i udviklingslandene. I USA og Canada har eksempelvis den gennemsnitlige student, når han eller hun har afsluttet sin studenter-

eksamen, set 15.000-16.000 timer TV. Samme student har tilbragt mindre end 12.000 timer i skolen. Kommer man i kirken, vil man sandsynligvis have tilbragt mindre end 1.000 timer med gudstjenester.

Sekulære livsanskuelser gennemtrænger massemedierne og fremskynder forandringen i samfundet. Da tingene forholder sig sådan, må massemedierne være afgørende midler i kirkens bestræbelser på at nå det sekulære menneske. Kristne må ikke blot være omhyggelige med det indhold, som skal præsenteres gennem medierne, men kirken må også kraftigt opmuntre kristne til professionelt at uddanne sig inden for medierne og så indefra gøre deres indflydelse på programmerne gældende, samt være med til at forandre og forbedre medierne og som en følge heraf være med til at påvirke læsernes, seernes og lytternes sind.

På samme tid må vi dygtiggøre folk til at tage stilling til det indhold, som gives gennem massemedierne og hjælpe både enkeltpersoner og familier til kritisk at bruge medierne og vurdere disses indflydelse på deres liv.

Kirken og især de, som er engageret i "pre-evangelisation", må målbevidst anstrenge sig for at forstå den sekulære verdens anskuelse, dens antagelser, forudsætninger og utilfredsstillende længsler (selv om folk ikke altid er sig dem bevidst). Samtidig må vi fremme en dybere forståelse for en kristen livsanskuelse, især i dens forhold til den sekulariserede.

I denne proces med at hjælpe kirken til at hamle op med den sekulære tankegang, må kirken hjælpe dens medlemmer til en forståelse af ikke blot grundindholdet af vore dages sekulære budskab, men og

så til at forstå, på hvilke punkter det falder sammen med, og på hvilke punkter det afviger fra den kristne tro. Kristne må også lære at forstå, hvor vi har et berøringspunkt og på hvilke områder, vi har forsømt at tilbyde et bedre alternativ. Vort mål må være at hjælpe kristne til at tænke kristent, d. v. s. at undersøge alt ud fra et bibelsk perspektiv og en bibelsk livsanskuelse.

De følgende eksempler er hentet fra erfaringer, som universitetsstuderende har gjort, men de kan også anvendes inden for kirkens rammer i det hele taget. I et universitetsmiljø blev der arrangeret kurser. Formålet hermed var at hjælpe kristne til en dybere forståelse af den sekulære tankegang og gøre dem i stand til at tilbyde et kristent alternativ hertil. Også ikke-troende medstuderende kunne deltage. Ved disse kurser beskæftigede man sig med, hvad det vil sige at være menneske: menneskets væsen, forskellige modeller for, hvordan vi lever som mennesker, hvad vores dilemma er og mulige løsninger herpå. I disse studier blev inddraget synspunkter givet af forfattere som Dostojevskij, Tolstoj, Solsjenitsyn, Camus, Sartre og Beckett. I til-læg hertil beskæftigede man sig med andre løsninger, som tilbydes det moderne menneske, f. eks. det synspunkt, at mennesket er en maskine, B. F. Skinners syn, Huxleys synspunkter og Marcuses filosofi. Disse studier mundede naturligvis ud i en præsentation af Jesus Kristus, og hvad han står for.

Ved de samme kurser præsenterede studenterorganisationer Malcolm Muggeridges filmserie om store tænkere, Francis Schaeffers film, eller foredrag om C. S. Lewis og hans bidrag til den kristne apologetik og hans karakteristik af vor tid.

Bestræbelserne på at dygtiggøre kristne til en "pre-evangelisation" må imidlertid ikke begrænses til et universitetsmiljø. Der er behov for at uddanne kristne i den lokale menighed til at udøve en omfattende og vedvarende "pre-evangelisation" blandt alle samfundslag. Forskellige eksempler kan nævnes.

En gruppe af kristne, som arbejdede på en nyhedstjeneste, hjalp til med at give veluddannede kristne stillinger i forbindelse med nyhedstjenesten, når disse blev ledige. Dette førte til, at den kristne røst nåede længere ud.

En gruppe kristne journalister i USA udvekslede gennem rundskrivelser ideer om, hvorledes de som kristne kunne øve indflydelse på deres arbejdsplads. Et sådant initiativ kunne resultere i et meningsfyldt fællesskab blandt kristne inden for et bestemt område af det sekulære samfund.

"Bibellæser-ringen" i England arrangerer hvert år "akademiske kurser" for gymnasiaster med emner som engelsk litteratur, havbiologi, fysik o.s.v. Kurserne hjælper kristne til at sætte deres tro i forhold til deres studier og får ikke-kristne til at beskæftige sig med kristne svar på de problemer, som rejses gennem disse studier.

Hovedsagen er, at vi undgår at gå med to masker: en, når vi beskæftiger os med vore "åndelige" aktiviteter, og en anden, når vi beskæftiger os med de "sekulære". Vi har brug for at gennembryde denne "sekular/hellig-mentalitet".

Til dette formål kan kurser også arrangeres som studiegrupper, inden for den lokale kirke, hvor man beskæftiger sig med evangeliets forhold til og betydning for familie, helbred, ægteskab, opdragel-

se af unge samt til alle aspekter af samfundslivet. På denne måde kan kristne udrustes til at kunne svare på sådanne spørgsmål, når de stilles af ikke-kristne og dermed "være salt" i et sygt samfund.

Vi kan nå sekulariserede, når vi udlægger Skriften klart, troværdigt og relevant. Når vi f.eks. ser, hvorledes familielivet går i stykker, er det kirkens opgave at arrangere "ægteskabsseminarer" eller kurser om "børneopdragelse og åndelige værdier". Vi kan på denne måde komme dem til hjælp i deres knusende nød og samtidig give en bibelsk begrundelse for vore svar, som gør dem i stand til at se bag om symptomerne til det, som er årsagen til symptomerne.

I dette væsentlige arbejde, som "pre-evangelisation" er, tiltrækker vi folk, når vi udviser omsorg for den undertrykte: flygtningen, enken, den faderløse og fattige. I Colorado kom f.eks. en gruppe frivillige mennoiter et område til undsætning, som var ramt af en oversvømmelse, og fik efter nogen tid området opbygget. Stedets befolkning, som tidligere havde stillet sig afvisende over for kirken, blev slået af disse frivilliges kærlighed og arbejde, og en stor del af dem kom til tro på Kristus.

I en sådan "pre-evangelisation" ligger ikke et forsøg på at skjule den kendsgerning, at den kristne er anderledes. Selv om vi forsøger at identificere os med sekulariserede mennesker, bliver vi ikke selv sekulariserede. Alligevel er vi radikalt anderledes, når vi er radikale i vores identifikation med dem. Vi viser denne forskel gennem vores kristne holdning, gennem kristne værdier, som modstår kulturen, når det er nødvendigt, gennem en radikal hengivelse over for Guds Ord og gennem Åndens

frugt og en opofrende livsstil.

e. Søges: Guds perspektiv

Det kan ofte være af stor betydning for evangelisation, at man planlægger ud fra en forventet udvikling i fremtiden. Men det er ikke de politiske eller kirkelige fremtidsperspektiver, som skal fylde os med håb eller fortvivlelse. Som mennesker, der tror på Gud, er vores kriterier anderledes. Gud har selv lovet at fuldføre sin gerning (Fil. 1, 6). Han er missionens Herre og vil altid være med sit folk. Han er større end han, der er i verden (1. Joh. 4, 4).

Den kristne kirke er uovervindelig, fordi dens Herre allerede har sejret over død og djævelen. En dag skal han blive synlig i sin kraft, så at "i Jesu navn hvert knæ skal bøje sig i Himmel og på jord og under jorden, og hver tunge skal bekende til Gud Faders ære: Jesus Kristus er Herre" (Fil. 2, 10-11).

En kirke, som er i offensiv, lever i denne tro på Guds kraft, som overstiger vore største forventninger. Selv når modstand og ligegyldighed kan friste os til at opgive alt, går Herren selv foran os og leder os i kampen. Det som for et menneskeligt synspunkt kan se ud til at være et nederlag, kan han vende til sejr, fremgang og vækst.

Vi er tilbøjelige til at se på verden og fremtiden ud fra et rent og skært menneskeligt perspektiv. Vi antager, at udviklingen vil fortsætte, at fremtiden er lagt fast, at sekulariseringen vil blive større og at folk i stadig større grad vil vende sig fra Gud. Dette er en nederlagsindstilling. Den paralysere vor tro og binder vort mod. Spørgsmålet skulle hellere lyde: Hvad kan Gud gøre? Hvad vil

han gøre? Hvad er målet for vort arbejde? Ser vi de muligheder, som nu ligger foran os på grund af sekulariseringen? Ser vi på sekulariserede mennesker med samme med-liden, som Jesus gjorde. Det er muligt, at vi lever i historiens sidste time, men netop i denne time er Jesu ord desto mere betydningsfuldt: "Og dette evangelium om Riget skal prædikes over hele jorden til et vidnesbyrd for alle folkeslagene; og så skal enden komme" (Matt. 24, 14).

STUDIEPLAN

Dokumentet udgør en helhed og samme tema tages op til behandling flere steder. Det er derfor også hensigtsmæssigt at have læst hele dokumentet, når der skal arbejdes med de enkelte afsnit. Studieplanen følger dokumentets inddeling i kapitler, men da størrelsen af disse er varierende, kan man i eventuelle studiekredse lave sin egen inddeling.

Afsnit 1

1. I afsnit 1b er ordene sekularisme og sekularisering nærmere forklaret. Hvad er forskellen mellem sekularisme og sekularisering?
Hvad er den historiske baggrund for begge?
2. I talen om kirkens evangelisation og evangelisering er det afgørende, at vi indser, at sekularisering også har foregået og foregår inden for kirken.
Hvad fremhæver dokumentet som et udtryk for sekulariseringens indflydelse på kirken? Overvej om en lignende påvirkning findes inden for egne rammer, og hvilke konsekvenser det eventuelt kan få.
3. I afsnit 1c omtales en række filosofier og filosofiske retninger, som hver især er et resultat af den "moderne verden". Videre hedder det i dokumentet, at disse udgør en udfordring/trussel for vores forståelse af: Skriften, Kristus, kirken og læren om mennesket.
Hvorfor udgør disse filosofier en udfordring eller trussel?

Hvordan tage kampen op?

Afsnit 2

1. Hvilke to tilsyneladende modsætninger må sammenholdes, når vi skal tale om den bibelske lære om verden?

Hvilke konsekvenser må det få for os:

- at verden er skabt af Gud?
- at der er sket et syndefald?
- at Gud sendte Jesus til verden, og at Jesus døde for verden?
- at Gud vil skabe en ny himmel og en ny jord?

Overvej i denne forbindelse de skriftsteder, som er omtalt i denne sammenhæng.

2. Et vigtigt anliggende for Pattaya-mødet var at understrege de enkelte folke-gruppers forskellighed. Dog må vi ikke på den bekostning glemme det, som er ens for alle mennesker.

Hvori består den nød, som er alle menneskers nød?

Se hertil Efs. 2, 1-3 og endvidere citatet fra Lausanne-pagten § 3.

Hvad indebærer det at blive discipel? Se hertil de skriftsteder, som er nævnt i dokumentet i denne forbindelse.

3. Dokumentet omtaler også sekulariseringens indflydelse på rig-fattig problematikken.

Hvorledes anvendes ordet fattig i Det Nye Testamente?

Bibelen tale om rigdom indeholder en advarsel imod rigdommen. Hvilke konsekvenser bør en sådan advarsel få for os idag - som enkelt-kristne, som kirke og som dem, der bor i et af verdens rigeste lande? "Fattigfirserne" til trods!

Se til dette også citatet fra Lausanne-pagten § 9.

4. I dokumentet hedder det, at der i Bibelen findes to kategorier af sekulariserede mennesker. Til den sidste kategori hører bl. a. Zakæus og kvinden, der blev grebet i hor.
Hvad er karakteristisk for Jesu forhold til mennesker i denne kategori, og hvad kan vi lære heraf?
Af Jesus kan vi også lære, at det kristne vidnesbyrd formidles både gennem ord og handlinger.
Tal i den forbindelse om betydningen af de kristnes indbyrdes forhold.
På hvilken måde kan kirken gennem det liv, som leves inden for dens rammer, være med til at gøre evangeliet vedkommende for det sekulariserede menneske?

Afsnit 3

1. I afsnit 3 beskrives nærmere en række af de problemer og behov, som det sekulariserede menneske har - enten de er erkendte eller ej.
Hvordan kan evangeliet give et svar på disse behov?
2. Som kristne er vi kaldet til at lindre og afhjælpe enhver form for nød, hvor og når vi har mulighed for det. Men selv hvor nøden forbliver, og der stadig er behov for hjælp, kan evangeliet være et svar.
Hvordan og hvorfor?
Tal også i denne forbindelse om betydningen af det kristne fællesskab.
3. Menneskers problemer eller behov - det sekulariseredes og alle andres - er en konsekvens

af syndefaldet. Men syndefaldet indvirker også på vores erkendelse af problemer og behov. Hvordan?

4. I dokumentet hedder det, at der er to perioder i et menneskes liv, hvor det er særlig sårbar og modtagelig for omgivelsernes påvirkning.
Hvornår er det?
Hvad kan vi konkret gøre for at formidle evangeliet og en kristen påvirkning her - som enkeltkristne, som kristen familie og som kirke?

Afsnit 4

1. Som det blev omtalt i afsnit 1, øver sekulariseringen også sin indflydelse på kirken. Oftest er dette omtalt som noget negativt. Men sekulariseringen har også en positiv side. Hvori består denne?
2. Sekulariseringens negative indflydelse inden for kirken må bekendes. Kirken må, som folk gjorde det efter Peters prædiken pinsedag, spørge: "Hvad skal vi gøre?". Dokumentet omtaler i den sammenhæng fem forhold, som var karakteristiske for de første kristne. Hvorledes praktiseres disse fem forhold i den kristne menighed idag?
På hvilke områder kan vi nytænke?
3. Overvej også, hvorledes vi kan anvende de eksempler, som er omtalt i dokumentet i denne forbindelse: enten ved at overtage dem eller ved at lade os inspirere af dem.

Afsnit 5

1. I dokumentet tales meget om strategier for evangelisation. Dog gøres det klart, at der er en overordnet forudsætning for al evangelisation, dersom den skal lykkes.
Hvad er det? Jvf. citatet fra Lausanne-pagten § 14.
2. Kirkens mål og dens budskab forandres ikke. Men kirken må, dersom målet skal nås og budskabet formidles, være fleksibel.
Hvad indebærer det for kirken at være fleksibel?
3. I den forbindelse omtales betydningen af små grupper. Tal om, hvordan vi i en folkekirkelig sammenhæng kan tage højde for dette og gøre alvor af at nå den enkelte.
Oplæring må hjælpe til forståelse af den sekulariseredes situation.
Hvorfor er det vigtigt, at den, der skal forkynde og viderebringe evangeliet, ikke blot har sat sig grundigt ind i det budskab, som skal forkyndes, men også kender deres situation, som der skal forkyndes for?
4. I afsnit 5b nævnes en række forskellige emner som familie, racisme, vold o.s.v., emner som kristne, der lever med i samfundet, må tage stilling til. Dokumentet opfordrer os til at tale profetisk om disse emner.
Hvad vil det sige?
5. I afsnit 5c hedder det, at vi ikke længere kan forvente, at folk selv kommer til gudstjeneste eller andre kristne arrangementer. Evangelisation må ske på den sekulariseredes bane.
Med andre ord: Fra at være en "kom-kirke"

må vi blive en "gå-kirke".

Hvilke initiativer kan vi i vores situation tage for at blive en "gå-kirke" og "gå-kristne"?

6. Hvad indebærer Paulus's ord fra 1. Kor. 9, 19-23 for vort forhold til sekulariserede mennesker, og hvad indebærer det ikke?
7. Afsnit 5d bærer overskriften: Hvordan vinde den sekulariserede. I den forbindelse nævnes tre ting, som vi må gøre: Identificere, stimulere og kommunikere.
Hvordan kan vi:
 - identificere os med dem, vi søger at vinde?
 - stimulere deres interesse for evangeliet?
 - kommunikere det kristne budskab?Hvad ligger der i talen om "pre-evangelisation"?

Ud over dette dokument foreligger også Pattaya-mødets dokument om "Kristent vidnesbyrd over for det jødiske folk" i dansk oversættelse med titlen "Evangelisation og jøder", udgivet på Dansk Luthersk Forlag, Hillerød 1980.

Dokumenterne fra de øvrige mini-konsultationer foreligger indtil videre kun på engelsk og kan købes hos: Menighedsfakultetet, Barthsgade 12. 8200 Århus N. (06) 16 63 00.